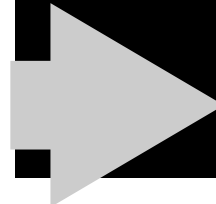

Hoger onderwijs onderzoek en wetenschapsbeleid

OCenW-Regelingen

Regeling aanmelding en selectie hoger onderwijs

Uitvoering van het nieuwe selectiesysteem voor fixusopleidingen in het hoger onderwijs

Bestemd voor:

- universiteiten en hogescholen.

Algemeen verbindend voorschrift

Datum: 13 september 1999

Kenmerk: WJZ-1999/17155/4762

Datum inwerkingtreding: zie artikel 35

Geldigheidsduur beleidsregel: n.v.t.

Juridische grondslag: artikelen 7.37, derde lid, 7.57, vierde lid, 7.57b, derde lid en vijfde lid, 7.57c, vierde lid, 7.57e, vijfde lid, 7.57f, eerste lid en 16.9a, eerste lid van de WHW

Relatie tot eerdere mededelingen: vervangt bestaande Regeling aanmelding en loting hoger onderwijs

Informatie verkrijgbaar bij:

CFI/ICO/BVH, tel. 079-3232.666

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1. Begripsbepalingen

- Artikel 1. Begripsbepalingen

Hoofdstuk 2. Aanmelding

§ 1. Algemene bepalingen

- Artikel 2. Formulier
- Artikel 3. Bevestiging aanmelding
- Artikel 4. Bepalingen voor fixusopleidingen

§ 2. Aanmelding voor opleidingen waarvoor aanvullende eisen gelden

- Artikel 5. Opleidingen waarvoor aanvullende eisen gelden

§ 3. Aanmelding voor fixusopleidingen

- Artikel 6. Termijn aanmelding voor fixusopleiding
- Artikel 7. Inzending van bescheiden – algemene regeling
- Artikel 8. Latere inzending bescheiden in verband met nadere vooropleidingseisen

§ 4. Bijzondere bepalingen voor de aanmelding voor decentrale selectie

- Artikel 9. Aanmelding voor decentrale selectie

§ 5. Registratie en sanctie

- Artikel 10. Registratie in verband met beperking van deelname aan de selectieprocedure
- Artikel 11. Sanctie

Hoofdstuk 3. Selectie

§ 1. Algemene bepalingen

- Artikel 12. Algemene bepalingen
- Artikel 13. Gemiddeld eindexamencijfer

§ 2. Directe plaatsing

- Artikel 14. Selectie van gegadigden uit de Nederlandse Antillen en Aruba
- Artikel 15. Directe plaatsing

§ 3. Selectie door gewogen loting

- Artikel 16. De loting
- Artikel 17. Indeling gegadigden in lotingsklassen
- Artikel 18. Verdeling plaatsen over lotingsklassen
- Artikel 19. Toewijzing plaatsen aan gegadigden
- Artikel 20. Nadere regeling toewijzing plaatsen van zelfde opleiding bij verschillende universiteiten
- Artikel 21. Procedure verstrekking bewijzen van toelating
- Artikel 22. Tweede loting
- Artikel 23. Opvullen open plaatsen
- Artikel 24. Derde loting
- Artikel 25. Inschrijving
- Artikel 26. Hardheidsclausule ingelote gegadigden
- Artikel 27. Hardheidsclausule uitgelote gegadigden

§ 4. Decentrale selectie

- Artikel 28. Invoering decentrale selectie door instelling
- Artikel 29. Bekendmaking gegadigde door IB-Groep
- Artikel 30. Uitvoering decentrale selectie
- Artikel 31. Toekenning bewijzen van toelating na decentrale selectie

Hoofdstuk 4. Slot- en overgangsbepalingen

- Artikel 32. Invoering decentrale selectie voor studiejaar 2000-2001
- Artikel 33. Intrekking eerdere regeling
- Artikel 34. Bekendmaking
- Artikel 35. Inwerkingtreding
- Artikel 36. Citeertitel

De minister van onderwijs, cultuur en wetenschappen,

Mede namens de minister van landbouw, natuurbeheer en visserij,

Gelet op artikel 7.37, derde lid, alsmede op de artikelen 7.57a, vierde lid, 7.57b, derde en vijfde lid, 7.57c, vierde lid, 7.57e, vijfde lid, 7.57f, eerste lid, en 16.9a, eerste lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek;

Besluit:

Hoofdstuk 1

Begripsbepalingen

■ Artikel 1.

Begripsbepalingen

1. In deze regeling wordt verstaan onder:
 - a. de wet:
de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek;
 - b. instelling:
een instelling voor hoger onderwijs als bedoeld in artikel 1.2, onder a, van de wet, met uitzondering van de Open Universiteit;
 - c. studiejaar:
het tijdvak van 1 september tot en met 31 augustus van het volgende jaar;
 - d. opleiding:
een opleiding als bedoeld in artikel 7.3 van de wet;
 - e. fixusopleiding:
een opleiding waarvoor krachtens artikel 7.53 of artikel 7.56 van de wet een toelatingsbeperking geldt;
 - f. gegadigde:
degene die zich als student voor de eerste maal voor de propedeutische fase van een bepaalde opleiding wil laten inschrijven;
 - g. selectieprocedure:
de selectieprocedure, bedoeld in artikel 7.57a, derde lid, onder a, van de wet;
 - h. lotingsprocedure:
de lotingsprocedure, bedoeld in artikel 7.57a, derde lid, onder b, van de wet;
 - i. decentrale selectie:
decentrale selectie als bedoeld in artikel 7.57e van de wet;
 - j. bewijs van toelating:
een bewijs van toelating als bedoeld in artikel 7.57a, tweede lid, van de wet;
 - k. diploma:
een diploma als bedoeld in artikel 7.24, eerste en tweede lid, van de wet, dan wel een daarmee overeenkomend diploma, behaald in Suriname, de Nederlandse Antillen of Aruba;
 - l. getuigschrift:
een getuigschrift als bedoeld in artikel 7.28, eerste lid, van de wet;
 - m. cijferlijst:
een cijferlijst, behorend bij een diploma;

- n. **sufficiëntieverklaring:**
een door het bestuur van een instelling krachtens artikel 7.25, vierde lid, of artikel 7.28, vierde lid, van de wet afgegeven verklaring, inhoudende dat de gegadigde voldoet aan de voorwaarden, bedoeld in artikel 7.25, eerste, tweede of derde lid, van de wet;
 - o. **IB-Groep:**
de Informatie Beheer Groep, genoemd in de Wet verzelfstandiging Informatiseringsbank.
2. Voor de toepassing van deze regeling wordt met een diploma gelijkgesteld het diploma van het Europees baccalaureaat van de Europese school, bedoeld in het Statuut van de Europese school (Tractatenblad 1957, nr. 246), voor zover dat baccalaureaat het vak Nederlands als eerste of tweede taal omvat.
 3. Voor de toepassing van deze regeling wordt met een getuigschrift gelijkgesteld:
 - a. het getuigschrift van een niet in artikel 7.24 van de wet bedoelde vooropleiding of een niet in artikel 7.28, eerste lid, van de wet bedoelde opleiding dat op grond van een voor Nederland in werking getreden internationale overeenkomst toegangsrecht tot het Nederlandse hoger onderwijs met zich meebrengt;
 - b. een verklaring van de IB-Groep die krachtens machtiging door het bestuur van een instelling tot uitvoering van artikel 7.28, tweede lid, van de wet is afgegeven, inhoudende dat de gegadigde tot het Nederlandse hoger onderwijs kan worden toegelaten;
 - c. een gewaarmerkte verklaring van het bestuur van een instelling, inhoudende dat de gegadigde met toepassing van de artikelen 7.28, tweede lid, of 7.29, eerste, derde of vierde lid, van de wet, onverminderd artikel 7.28, vierde lid, van de wet, tot de opleiding van zijn keuze kan worden toegelaten.
 4. De data in deze regeling vallen steeds in het studiejaar dat voorafgaat aan het studiejaar waarvoor inschrijving wordt beoogd, tenzij anders is bepaald en met dien verstande dat de data tussen 31 augustus en 2 oktober telkens vallen in het studiejaar waarvoor inschrijving wordt beoogd.

Hoofdstuk 2

Aanmelding

§ 1. Algemene bepalingen

■ Artikel 2.

Formulier

1. De in artikel 7.37, derde lid, van de wet bedoelde aanmelding geschiedt door inlevering bij de IB-Groep van het daarvoor bestemde, ingevulde en ondertekende formulier. Dit formulier omvat in elk geval vragen omtrent de naam, de geboortedatum en -plaats, het adres en de nationaliteit van de gegadigde.
2. De IB-Groep verifieert de persoonsgegevens van de gegadigde die overeenkomstig het eerste lid op het formulier dienen te worden vermeld, aan de hand van de over de gegadigde in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens opgenomen gegevens.
3. Indien de gegadigde buiten Nederland woonachtig is, gaat het formulier vergezeld van een fotokopie van de persoonsgegevens uit het paspoort of uit het rijbewijs, een uittreksel uit het bevolkingsregister dan wel een uittreksel uit of een fotokopie van de geboorteakte.

■ Artikel 3.

Bevestiging aanmelding

1. De gegadigde die zich heeft aangemeld, ontvangt hiervan een schriftelijke bevestiging.
2. De IB-Groep maakt aan de gegadigde tevens zo spoedig mogelijk bekend:
 - a. of de opleiding waarvoor hij zich aanmeldt, een fixusopleiding is,
 - b. of de instelling voor die fixusopleiding artikel 8 wenst toe te passen, en
 - c. welke andere fixusopleidingen zullen bestaan.

■ Artikel 4.

Bepalingen voor fixusopleidingen

De paragrafen 3, 4 en 5 van dit hoofdstuk, hoofdstuk 3 en artikel 32 zijn uitsluitend van toepassing op fixusopleidingen.

Regeling aanmelding en selectie hoger onderwijs

Regeling aanmelding en
selectie hoger onderwijs

§ 2. Aanmelding voor opleidingen waarvoor aanvullende eisen gelden

■ Artikel 5.

Opleidingen waarvoor aanvullende eisen gelden

1. De gegadigde die wenst te worden ingeschreven voor een opleiding waarvoor krachtens artikel 7.26 of artikel 7.26a van de wet aanvullende eisen zijn gesteld, meldt zich voor 15 januari aan bij de instelling voor het onderzoek dienaangaande.
2. De desbetreffende instelling draagt er zorg voor dat de gegadigde voor 15 april de uitslag van het onderzoek verneemt.
3. De gegadigde die aan de aanvullende eisen voldoet en aan de desbetreffende opleiding wenst te worden ingeschreven, meldt zich aan bij de IB-Groep.

§ 3. Aanmelding voor fixusopleidingen

■ Artikel 6.

Termijn aanmelding voor fixusopleiding

Onverminderd de overige bepalingen van deze paragraaf en de artikelen 22 tot en met 24, geschiedt de aanmelding voor een fixusopleiding voor 15 mei.

■ Artikel 7.

Inzending van bescheiden – algemene regeling

1. De gegadigde die zich heeft aangemeld, zendt voor 23 juni aan de IB-Groep:
 - a. een gewaarmerkt afschrift van zijn cijferlijst of
 - b. een gewaarmerkt afschrift van zijn getuigschrift.
2. Indien krachtens artikel 7.25 van de wet nadere vooropleidingseisen zijn gesteld, zendt de gegadigde die zich heeft aangemeld, voor 15 mei aan de IB-Groep een bewijsstuk waaruit blijkt dat hij aan die eisen voldoet. Dit bewijsstuk bestaat uit:
 - a. een gewaarmerkt afschrift van zijn cijferlijst waaruit blijkt dat hij aan deze eisen voldoet, of
 - b. een efficiëntieverklaring.
3. Indien de gegadigde voor de in het eerste of tweede lid genoemde tijdstippen niet over de desbetreffende bewijsstukken beschikt, verklaart hij voor de in die leden genoemde tijdstippen schriftelijk aan de IB-Groep om welke reden toezending van die bewijsstukken op een later tijdstip geschiedt. De gegadigde, bedoeld in het tweede lid, neemt tevens artikel 8 in acht.
4. Na toepassing van het derde lid zendt de gegadigde, bedoeld in het eerste lid, aan de IB-Groep:
 - a. voor 5 juli een gewaarmerkt afschrift van zijn cijferlijst behorend bij een in Nederland behaald diploma voorbereidend wetenschappelijk onderwijs of hoger algemeen voortgezet onderwijs,

tenzij de gegadigde deelneemt aan een staatsexamen of een verlaat examen;

- b. voor 1 september een gewaarmerkt afschrift van zijn cijferlijst in andere dan onder a bedoelde gevallen;
 - c. voor 1 september een gewaarmerkt afschrift van zijn getuigschrift, indien hij aan een hogeschool deelneemt aan een propedeutisch of afsluitend examen als bedoeld in artikel 7.28, eerste lid, van de wet. In andere gevallen zendt de gegadigde, bedoeld in het eerste lid, die het derde lid heeft toegepast, een gewaarmerkt afschrift van zijn getuigschrift voor 1 augustus aan de IB-Groep.
5. Na toepassing van het derde lid zendt de gegadigde, bedoeld in het tweede lid, aan de IB-Groep de bewijsstukken, bedoeld in het tweede lid, voor 23 juni aan de IB-Groep. Indien de gegadigde voor die datum niet in staat is deze bewijsstukken aan de IB-Groep toe te zenden, is het vierde lid van overeenkomstige toepassing, behoudens in de gevallen bedoeld in artikel 8, tweede lid.

■ Artikel 8.

Latere inzending bescheiden in verband met nadere vooropleidingseisen

1. De gegadigde, bedoeld in artikel 7, tweede lid, die bij de aanmelding nog niet voldoet aan de in artikel 7.24 van de wet bedoelde vooropleidingseisen, kan artikel 7, derde lid, slechts toepassen, indien hij voor 15 mei aan de IB-Groep overlegt:
 - a. een opgave van zijn pakketkeuze of zijn in artikel 7.25 van de wet bedoelde profielkeuze waaruit blijkt dat hij aan de nadere vooropleidingseisen zal voldoen, of
 - b. een gewaarmerkte verklaring, afgegeven door een instelling, waaruit blijkt dat hij met zijn diploma of zijn getuigschrift tevens zal voldoen aan de in artikel 7.25 van de wet bedoelde nadere vooropleidingseisen.
2. De gegadigde die bij de aanmelding reeds voldoet aan de in artikel 7.24 van de wet bedoelde vooropleidingseisen, doch op dat tijdstip niet voldoet aan de in artikel 7.25 van de wet bedoelde nadere vooropleidingseisen, legt voor 15 mei een bewijsstuk over, bestaande uit een van de in het eerste lid genoemde bewijsstukken, dan wel een verklaring dat hij deelneemt of zal deelnemen aan het onderzoek ter verkrijging van een efficiëntieverklaring. Deze gegadigde zendt zijn efficiëntieverklaring voor 1 september aan de IB-Groep.

§ 4. Bijzondere bepalingen voor de aanmelding voor decentrale selectie

■ Artikel 9.

Aanmelding voor decentrale selectie

1. De gegadigde die wenst deel te nemen aan decentrale selectie, meldt zich hiertoe voor 15 januari aan bij de IB-Groep. Indien zijn aanmelding een opleiding betreft waarop artikel 7.57d van de wet van toepassing is, vermeldt hij daarbij tevens bij welke universiteit hij aan de decentrale selectie deel wil nemen.
2. Het bestuur van de instelling kan de in het eerste lid genoemde termijn verlengen.
3. Onverminderd artikel 7 geldt de aanmelding voor decentrale selectie tevens als aanmelding voor deelname aan de selectieprocedure.

§ 5. Registratie en sanctie

■ Artikel 10.

Registratie in verband met beperking van deelname aan de selectieprocedure

1. Voor de toepassing van artikel 7.57f, tweede lid, van de wet neemt de IB-Groep de gegadigde die zich aanmeldt voor een fixusopleiding, op in een register. Een dergelijke aanmelding wordt daarbij beschouwd als deelname aan de lotingsprocedure in de zin van artikel 7.57f, tweede lid.
2. In afwijking van het eerste lid blijft registratie van de aanmelding van de gegadigde achterwege:
 - a. indien de gegadigde er in dat jaar niet in slaagt te voldoen aan de vooropleidingseisen, bedoeld in artikel 7.24 van de wet, dan wel aan de nadere vooropleidingseisen, bedoeld in artikel 7.25 van de wet,
 - b. indien de gegadigde zich niet voor decentrale selectie heeft aangemeld en zijn aanmelding voor de lotingsprocedure intrekt voordat hem op grond van artikel 16 een lotnummer is toegekend, of
 - c. indien de gegadigde zich voor decentrale selectie heeft aangemeld, doch zijn aanmelding voor de selectieprocedure vóór het in onderdeel b bedoelde tijdstip intrekt, mits hij ten genoegen van de IB-Groep aantoonst dat hij aan de decentrale selectie feitelijk niet heeft deelgenomen.

■ Artikel 11.

Sanctie

Indien de gegadigde niet binnen de gestelde termijnen heeft voldaan aan de bepalingen van paragraaf 3 van dit hoofdstuk, wordt de aanmelding als vervallen beschouwd, onverminderd artikel 10.

Hoofdstuk 3.

Selectie

§ 1. Algemene bepalingen

■ Artikel 12.

Algemene bepalingen

1. Aan de selectieprocedure wordt uitsluitend deelgenomen door de gegadigden die zich overeenkomstig hoofdstuk 2 hebben aangemeld.
2. De gegadigde neemt deel aan de selectieprocedure voor de opleiding van zijn keuze. Dit sluit deelname aan de selectieprocedure voor een andere opleiding uit, behoudens artikel 22.
3. In afwijking van het tweede lid neemt de gegadigde deel aan de lotingsprocedure voor meer dan één opleiding, indien voor de desbetreffende opleiding artikel 7.57d van de wet geldt. De gegadigde maakt in dat geval aan de IB-Groep de volgorde van zijn voorkeur bekend.

■ Artikel 13.

Gemiddeld eindexamencijfer

1. Het gemiddelde eindexamencijfer, bedoeld in artikel 7.57b, eerste en tweede lid, van de wet, van een gegadigde die met goed gevolg eindexamen heeft afgelegd volgens de artikelen 12 tot en met 15 en 22 van de Wet op het voortgezet onderwijs, wordt berekend uit de cijfers van het gemeenschappelijk deel, het profieldeel en het hoogste cijfer van het vrije deel gezamenlijk.
2. Het gemiddelde eindexamencijfer, bedoeld in artikel 7.57b, eerste en tweede lid, van de wet, van een gegadigde met een diploma van een opleiding als bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, onder d en e, van de Wet educatie en beroepsonderwijs of met een diploma middelbaar beroepsonderwijs wordt berekend uit de combinatie van vijf cijfers van de cijferlijst die het hoogste gemiddelde oplevert.
3. Indien de beoordelingen bij een diploma als bedoeld in het tweede lid zijn uitgedrukt in de termen goed, voldoende of onvoldoende, worden deze voor de berekening van het gemiddelde eindexamencijfer geïnterpreteerd als respectievelijk 8, 6 en 4.
4. In afwijking van het eerste lid wordt het gemiddelde eindexamencijfer van een gegadigde die met goed gevolg eindexamen heeft afgelegd volgens de tot 1 augustus 1998 geldende of volgens de op grond van artikel VI, onderdeel D, van de wet van 2 april 1997 (profielen voortgezet onderwijs) (Stb 322) van toepassing blijvende voorschriften, berekend uit de combi-

Regeling aanmelding en selectie hoger onderwijs

- natie van cijfers van de cijferlijst die het hoogste gemiddelde oplevert, met dien verstande dat daarbij:
- van een gegadigde met een diploma voorbereidend wetenschappelijk onderwijs zeven cijfers in aanmerking worden genomen en
 - van een gegadigde met een diploma hoger algemeen voortgezet onderwijs zes cijfers in aanmerking worden genomen.
5. Indien op de cijferlijst minder dan het desbetreffende, in het tweede en vierde lid bedoelde aantal cijfers is vermeld, is het gemiddelde eindexamen-cijfer het gemiddelde van de vermelde cijfers.

§ 2. Directe plaatsing

■ Artikel 14.

Selectie van gegadigden uit de Nederlandse Antillen en Aruba

- Het aantal plaatsen voor gegadigden uit de Nederlandse Antillen en Aruba, die op hun verzoek worden aangewezen voor inschrijving voor een fixus-opleiding in het hoger beroepsonderwijs, bedraagt veertien, onderscheidenlijk zes, waaronder indien mogelijk ten minste vier, onderscheidenlijk twee, voor vrouwelijke gegadigden.
- Het aantal plaatsen voor gegadigden uit de Nederlandse Antillen en Aruba, die op hun verzoek worden aangewezen voor inschrijving voor een fixus-opleiding in het wetenschappelijk onderwijs, bedraagt eveneens veertien, onderscheidenlijk zes, waaronder indien mogelijk ten minste vier, onderscheidenlijk twee, voor vrouwelijke gegadigden.
- Door of namens de regering van de Nederlandse Antillen en Aruba wordt aan de IB-Groep voor 5 juli de namen bekendgemaakt van ten hoogste veertig gegadigden die in aanmerking worden gebracht voor de plaatsen, bedoeld in het eerste en tweede lid.
- De IB-Groep wijst de gegadigden op de lijst, bedoeld in het derde lid, aan, met inachtneming van het eerste en tweede lid.

■ Artikel 15.

Directe plaatsing

De IB-Groep verstrekt een bewijs van toelating aan de gegadigden, bedoeld in artikel 7.57c, eerste lid, van de wet:

- wat betreft een gegadigde als bedoeld in artikel 7.57b, tweede lid, onder a, van de wet, nadat deze heeft voldaan aan artikel 7, en
- wat betreft een gegadigde, afkomstig uit de Nederlandse Antillen of Aruba, na aanwijzing ingevolge artikel 14, vierde lid.

§ 3. Selectie door gewogen loting

■ Artikel 16.

De loting

- De loting geschiedt door een notaris.
- De notaris kent iedere gegadigde een willekeurig lotnummer toe.

■ Artikel 17.

Indeling gegadigden in lotingsklassen

De gegadigde wordt met inachtneming van artikel 7.57b, eerste, tweede en vierde lid, van de wet in die lotingsklasse ingedeeld die hem op grond van zijn cijferlijst dan wel zijn getuigschrift, onderscheidenlijk zijn cijferlijsten of zijn getuigschriften, de grootste kans op inloting geeft.

■ Artikel 18.

Verdeling plaatsen over lotingsklassen

- Voor de toepassing van dit artikel wordt onder het aantal vastgestelde plaatsen per opleiding verstaan het totaal van het op grond van de artikelen 7.53 of 7.56 van de wet vastgestelde aantal plaatsen, vermindert met het aantal plaatsen dat voor het desbetreffende studiejaar wordt gebruikt:
 - door gegadigden die door toepassing van artikel 15, onder a, een bewijs van toelating hebben ontvangen;
 - door gegadigden die door toepassing van artikel 31 een bewijs van toelating ontvangen;
 - door gegadigden die in het voorgaande jaar een plaats toegewezen hebben gekregen op grond van toepassing van artikel 7.57c, vierde lid, van de wet;
 - door gegadigden die door toepassing van artikel 15, onder b, een bewijs van toelating hebben ontvangen;
 - door gegadigden die in het voorgaande jaar een voorlopig bewijs van toelating hebben ontvangen als bedoeld in artikel 21, tweede en derde lid;
- De gezamenlijke vermindering op grond van het eerste lid, onder a tot en met c, overschrijdt niet de helft van het aantal plaatsen dat op grond van de artikelen 7.53 of 7.56 van de wet voor de desbetreffende opleiding is bepaald.
- Het aantal vastgestelde plaatsen wordt verdeeld over de lotingsklassen, bedoeld in artikel 7.57b, tweede lid, onder b tot en met e, van de wet, zodanig dat de quotiënten van het aantal plaatsen en het aantal gegadigden per lotingsklasse zich verhouden als bepaald in artikel 7.57c, derde lid, van de wet. Bij deze verdeling vindt afronding plaats naar de dichtstbijzijnde gehele getallen en bij een uitkomst van 0,5 wordt naar boven afgerond.
- Indien een verschil ontstaat tussen het aantal vastgestelde plaatsen en het krachtens het derde lid bere-

Regeling aanmelding en
selectie hoger onderwijs

- kende aantal plaatsen, wordt dit verschil verrekend met het aantal berekende plaatsen in lotingsklasse e.
5. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op een opleiding waarvoor artikel 7.57d van de wet geldt, met dien verstande dat:
- het eerste lid wordt toegepast op het aantal plaatsen dat voor deze opleiding aan de desbetreffende universiteiten gezamenlijk is bepaald,
 - op dat aantal plaatsen in mindering wordt gebracht de plaatsen die aan gegadigden worden toegewezen met toepassing van artikel 7.57d, derde lid, van de wet en
 - het tweede lid voor elk van de opleidingen afzonderlijk geldt.

■ Artikel 19.

Toewijzing plaatsen aan gegadigden

- Indien het aantal beschikbare plaatsen in een lotingsklasse groter is dan of gelijk aan het aantal gegadigden in die lotingsklasse, wordt aan alle gegadigden in die lotingsklasse een plaats toegewezen.
- Indien het aantal beschikbare plaatsen in een lotingsklasse kleiner is dan het aantal gegadigden in die lotingsklasse, wordt het aantal beschikbare plaatsen toegewezen aan de gegadigden met de laagste lotnummers.
- Toepassing van het eerste en tweede lid blijft achterwege voor een gegadigde die een bewijs van toelating ontvangt krachtens artikel 31.

■ Artikel 20.

Nadere regeling toewijzing plaatsen van zelfde opleiding bij verschillende universiteiten

- Bij de toepassing van artikel 7.57d, tweede lid, worden de gegadigden die zijn ingeloot, geplaatst bij de universiteit van hun eerste voorkeur. Indien aan de desbetreffende universiteit onvoldoende plaatsen beschikbaar zijn, worden de plaatsen verdeeld met overeenkomstige toepassing van artikel 8, derde en vierde lid.
- De gegadigden die na toepassing van het eerste lid niet kunnen worden geplaatst aan de universiteit van hun eerste voorkeur, worden geplaatst aan de universiteit van hun hoogst mogelijke voorkeur. De toewijzing van plaatsen geschiedt daarbij met overeenkomstige toepassing van artikel 18, derde en vierde lid, aan de gegadigden met de laagste lotnummers.
- De toewijzing van een plaats aan een gegadigde door het vervallen van het bewijs van toelating van een andere gegadigde geschiedt met overeenkomstige toepassing van artikel 18, derde en vierde lid, aan de gegadigde met het laagste lotnummer.
- De gegadigde die beschikt over een verklaring als bedoeld in artikel 1, derde lid, onder c, wordt bij inlo-

ten, zo nodig in afwijking van het eerste of derde lid, geplaatst aan de universiteit die de desbetreffende verklaring heeft afgegeven.

■ Artikel 21.

Procedure verstrekking bewijzen van toelating

- De gegadigde die is ingeloot, ontvangt een op naam gesteld bewijs van toelating. Dit bewijs van toelating heeft betrekking op het studiejaar waarvoor de gegadigde zich heeft aangemeld, en op de opleiding waarvoor hij is ingeloot. Een bewijs van toelating wordt, behoudens artikel 25, niet later verstrekt dan 25 september.
- In afwijking van het eerste lid, ontvangt de gegadigde die op grond van het eerste lid in aanmerking komt voor een bewijs van toelating, maar die niet het bewijs heeft geleverd, bedoeld in artikel 7.28, tweede lid, voorlaatste volzin, van de wet, een voorlopig bewijs van toelating voor het studiejaar volgend op het studiejaar waarvoor hij zich heeft aangemeld. Dit voorlopige bewijs van toelating wordt omgezet in een bewijs van toelating, indien de gegadigde voor 15 augustus van het laatstgenoemde studiejaar het bewijs aan de IB-Groep levert.
- In bijzondere gevallen kan de IB-Groep op het verzoek van een gegadigde bepalen dat in plaats van het bewijs van toelating of een voorlopig bewijs van toelating aan de gegadigde een voorlopig bewijs van toelating wordt verstrekt dat betrekking heeft op het studiejaar, volgend op het studiejaar waarvoor hij is ingeloot of waarvoor hem een voorlopig bewijs van toelating is verstrekt.
- Aan een gegadigde die beschikt over een efficiëntieverklaring voor een opleiding waarvoor artikel 7.57d van de wet geldt, en die niet wordt ingeloot bij de universiteit die de desbetreffende verklaring heeft afgegeven, maar bij een andere universiteit, wordt een bewijs van toelating voor die andere universiteit slechts afgegeven, indien de gegadigde binnen twee weken een efficiëntieverklaring van die andere universiteit kan overleggen. De gegadigde neemt daarbij tevens de termijnstelling van het eerste lid in acht, tenzij het bestuur van de desbetreffende universiteit goedvindt dat inschrijving plaatsvindt na 1 oktober.
- De gegadigden die zijn uitgeloot, ontvangen daarvan een schriftelijke mededeling. Indien een loting als bedoeld in artikel 22 plaatsvindt wordt daarvan tevens aan die gegadigden mededeling gedaan.

■ Artikel 22.

Tweede loting

- Indien blijkt dat alle gegadigden voor een bepaalde opleiding of een opleiding waarvoor artikel 7.57d van de wet geldt, zijn geplaatst en er nochtans plaatsen

voor die opleiding onbenut zijn gebleven, heeft loting plaats onder gegadigden die voldoen aan de eisen bedoeld in artikel 7, die op grond van een loting voor een andere opleiding geen bewijs van toelating hebben gekregen, en die binnen veertien dagen na de mededeling, bedoeld in artikel 21, vijfde lid, de IB-Groep schriftelijk hebben medegedeeld dat zij aan de eerstbedoelde loting wensen deel te nemen.

2. Op de loting, bedoeld in het eerste lid, zijn de artikelen 17 tot en met 21 van overeenkomstige toepassing met dien verstande, dat onder het aantal vastgestelde of beschikbare plaatsen wordt verstaan het aantal onbenut gebleven plaatsen. Aan de gegadigden kent de notaris een nieuw lotnummer toe.

■ Artikel 23.

Opvullen open plaatsen

1. Indien blijkt dat alle gegadigden voor een bepaalde opleiding of een opleiding waarvoor artikel 7.57d van de wet geldt, zijn geplaatst en er nochtans plaatsen voor de opleiding onbenut zijn gebleven na de loting bedoeld in artikel 22, worden deze open plaatsen zo veel mogelijk opgevuld door gegadigden die voldoen aan de eisen, bedoeld in artikel 7, en die, doordat zij zich hebben aangemeld, wel hebben laten blijken belangstelling te hebben voor een plaats, maar die niet hebben voldaan aan de termijnen, genoemd in hoofdstuk 2.
2. Het eerste lid is eveneens van toepassing ten aanzien van een opleiding waarvoor geen mededeling is gedaan als bedoeld in artikel 21, vijfde lid, maar waarvoor wel alle gegadigden zijn geplaatst en niettemin plaatsen onbenut zijn gebleven.
3. Indien het eerste of tweede lid van toepassing is, registreert de IB-Groep de gegadigden in volgorde van de datum van binnenkomst van hun verzoek om een bewijs van toelating. Bij de toepassing van het eerste of tweede lid worden bewijzen van toelating verstrekt met inachtneming van deze volgorde.

■ Artikel 24.

Derde loting

Indien na toepassing van de artikelen 22 en 23 nog plaatsen aan een bepaalde opleiding of een opleiding waarvoor artikel 7.57d van de wet geldt, onbezet zijn gebleven, vindt een derde loting plaats onder de gegadigden, bedoeld in artikel 16.9a, eerste lid, van de wet. Aan deze gegadigden kent de notaris alsnog een lotnummer toe.

■ Artikel 25.

Inschrijving

1. Onverminderd het overigens bij of krachtens de wet ter zake van de inschrijving bepaalde, dient de

inschrijving als student voor de propedeutische fase van een opleiding waarvoor een bewijs van toelating is verstrekt, te geschieden binnen vier weken na dagtekening van het bewijs van toelating, met dien verstande dat, indien het bewijs van toelating is afgegeven na 1 september, die inschrijving dient te geschieden voor 1 oktober, behoudens het derde lid of een uitspraak in bezwaar of beroep.

2. Indien de gegadigde zich niet binnen de gestelde termijn heeft laten inschrijven, vervalt het bewijs van toelating.
3. Indien het bestuur van de desbetreffende instelling daarmee instemt, kan de IB-Groep ook na 5 september een bewijs van toelating verstrekken. In dat geval kan de inschrijving ook na 1 oktober plaatsvinden.

■ Artikel 26.

Hardheidsclausule ingelote gegadigden

De gegadigde die toepassing verlangt van artikel 7.57d, derde lid, van de wet richt zijn verzoek daartoe binnen veertien dagen na verzending van de mededeling van inloting schriftelijk aan de IB-Groep.

■ Artikel 27.

Hardheidsclausule uitgelote gegadigden

1. De gegadigde die toepassing verlangt van artikel 7.57c, vierde lid, van de wet, richt zijn verzoek tot het verkrijgen van een bewijs van toelating binnen zes weken na verzending van de mededeling van uitloting schriftelijk aan de IB-Groep. Bij toekenning van het verzoek wordt een bewijs van toelating verstrekt voor het studiejaar dat volgt op het studiejaar waarvoor hij is uitgeloot.
2. Het percentage, bedoeld in artikel 7.57c, vierde lid, van de wet, bedraagt vijf.

§ 4. Decentrale selectie

■ Artikel 28.

Invoering decentrale selectie door instelling

1. Het bestuur van de instelling dat gebruik wenst te maken van de bevoegdheid gegadigden op grond van artikel 7.57e van de wet door middel van decentrale selectie in aanmerking te brengen voor de toekenning van een bewijs van toelating, maakt daarvan melding aan de IB-Groep voor 1 juni van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het studiejaar waarvoor de decentrale selectie geldt.
2. Deze melding gaat vergezeld van de informatie bedoeld in artikel 7.57e, tweede lid, van de wet.

■ Artikel 29.

Bekendmaking gegadigde door de IB-Groep

1. De IB-Groep maakt de gegadigde die zich overeenkomstig artikel 9 bij haar heeft aangemeld aan het bestuur van de instelling bekend.
2. Indien het een opleiding betreft waarvoor artikel 7:57d van de wet geldt, maakt de IB-Groep de gegadigde slechts aan het bestuur van één instelling bekend. De IB-Groep volgt daarbij de keuze van de gegadigde.

■ Artikel 30.

Uitvoering decentrale selectie

1. Het bestuur van de instelling deelt voor 15 juni aan alle gegadigden schriftelijk de beslissing van haar selectie mee alsmede de plaats op de lijst, bedoeld in het tweede lid. Bij toepassing van het vierde lid geschiedt deze mededeling voor 1 augustus.
2. Het bestuur van de instelling vermeldt de geselecteerde gegadigden op een lijst in een door hem te bepalen volgorde. Deze lijst kan meer gegadigden bevatten dan het aantal dat overeenkomt met het percentage, bedoeld in artikel 7:57e, tweede lid, onder d, van de wet.
3. De lijst wordt voor 15 juni aan de IB-Groep bekendgemaakt.
4. In afwijking van het derde lid kan het bestuur van de instelling de lijst voor 1 augustus aan de IB-Groep bekendmaken, indien het een selectiemethode toepast die vanwege de tijdsbelasting voor gegadigden geheel of grotendeels na 15 juni moet worden uitgevoerd. Het bestuur stelt de IB-Groep hiervan in kennis bij de toepassing van artikel 28, eerste lid.

■ Artikel 31.

Toekenning bewijzen van toelating na decentrale selectie

1. De IB-Groep verwijdert van de in artikel 30, tweede lid, bedoelde lijst de gegadigden die na toepassing van artikel 7 niet voldoen aan de voorwaarden voor selectie. Tevens verwijdert de IB-Groep van deze lijst de gegadigden die op grond van artikel 15 een bewijs van toelating ontvangen.
2. De IB-Groep verstrekt met inachtneming van de lijstvolgorde en het aantal, bedoeld in artikel 7:57e, tweede lid, onder d, van de wet, aan de decentraal geselecteerde gegadigden die niet van de lijst zijn verwijderd, een bewijs van toelating voor de desbetreffende opleiding.

Hoofdstuk 4

Slot- en overgangsbepalingen

■ Artikel 32.

Invoering decentrale selectie voor studiejaar 2000 – 2001

In afwijking artikel 28, eerste lid, maakt het bestuur van de instelling dat voor het studiejaar 2000-2001 gebruik wenst te maken van de mogelijkheid om voor een fixus-opleiding decentrale selectie toe te passen, daarvan melding aan de IB-Groep voor 1 november 1999.

■ Artikel 33.

Intrekking eerdere regeling

De Regeling aanmelding en loting hoger onderwijs wordt ingetrokken.

■ Artikel 34.

Bekendmaking

Deze regeling wordt met toelichting in Uitleg OCenW-Regelingen geplaatst. Van deze plaatsing wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.

■ Artikel 35.

Inwerkingtreding

Deze regeling treedt met uitzondering van artikel 32 in werking met ingang van 1 januari 2000 en vindt voor het eerst toepassing voor het studiejaar 2000-2001. Artikel 32 treedt in werking met ingang van de tweede dag na dagtekening van Uitleg OCenW-Regelingen, waarin deze regeling wordt geplaatst.

■ Artikel 36.

Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling aanmelding en selectie hoger onderwijs.

*De minister van onderwijs, cultuur en wetenschappen,
drs. L.M.L.H.A. Hermans*

Regeling aanmelding en selectie hoger onderwijs

Algemeen

Inleiding

De wet van 3 april 1999 tot wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW), houdende aanpassingen in het systeem van selectie voor opleidingen waarvoor een toelatingsbeperking is vastgesteld (Stb. 170), maakt een ingrijpende wijziging van de bestaande Regeling aanmelding en loting hoger onderwijs (Ral) noodzakelijk. Deze regeling strekt daartoe. In de toelichting op de laatste wijziging van de Ral (Regeling van de minister van onderwijs, cultuur en wetenschappen van 10 maart 1998 – Uitleg OCenW-Regelingen) is bovendien gemeld dat de regeling in zijn geheel moet worden gezien op toegankelijkheid, leesbaarheid en consistentie. Een en ander brengt met zich mee dat de Ral thans wordt ingetrokken en wordt vervangen door een nieuwe regeling, genaamd Regeling aanmelding en selectie hoger onderwijs.

In de toelichting per artikel zal hierna worden aangegeven in hoeverre substantiële veranderingen ten opzichte van de Ral zijn aangebracht.

Inhoud regeling

Volgens artikel 7.37, derde lid, van de WHW moet een ieder die zich als student voor de eerste maal voor de propedeutische fase van een opleiding in het hoger onderwijs wil laten inschrijven, zich te voren aanmelden bij de Informatie Beheer Groep (IB-Groep). Deze regeling bevat de vereiste voorschriften van procedurele aard voor die aanmelding. De regeling bevat verder de voorschriften voor de verdeling van opleidingsplaatsen in situaties waarin het aantal aanmelders het aantal beschikbare plaatsen overtreft. De grondslag voor deze voorschriften treft men aan in de nieuwe paragraaf 4a van titel 3 van hoofdstuk 7 van de WHW (artikelen 7.57a e.v.).

Door de centrale aanmelding bij de IB-Groep ontstaat tijdig inzicht in de verwachte instroom in de verschillende opleidingen. Dit is onder meer van belang voor de vraag of er voor die opleidingen een capaciteitsfixus moet worden vastgesteld. De totstandkoming van een capaciteitsfixus voor opleidingen is geregeld in artikel 7.53 van de WHW. Daarnaast bestaat volgens artikel 7.56 van de WHW ook de mogelijkheid dat de minister een arbeidsmarktfixus voor een of meer opleidingen instelt. In deze regeling is het niet nodig tussen beide vormen onderscheid te maken. In alle gevallen waarin de vraag naar opleidingsplaatsen het aanbod overtreft wordt gesproken van een 'fixusopleiding'. Het grootste deel van deze regeling is – evenals dat gold voor de Ral – gewijd aan de regels voor de selectie voor fixusopleidingen.

Belangrijke wijzigingen

Het grootste verschil tussen de Ral en de nieuwe regeling bestaat er uit dat thans wordt voorzien in een systeem van decentrale selectie, ter keuze van en uitgevoerd door instellingen die voor een of meer opleidingen een toelatingsbeperking kennen. Bij elke opleiding waar decentrale selectie wordt toegepast, zal niettemin ten minste de helft van het aantal opleidingsplaatsen worden toegewezen via gewogen loting. Decentrale selectie zal blijkens de inwerkingtredingsbepaling van de wet van 3 april 1999 voor het eerst mogelijk zijn voor het studiejaar 2000-2001.

Andere belangrijke wetswijzigingen die hun effect hebben op de inhoud van deze nieuwe regeling, betreffen de directe plaatsing van degenen met een eindexamen gemiddelde van 8 of hoger en de beperking van landelijke loting tot universitaire opleidingen. Voor het hoger beroepsonderwijs geschiedt de selectie voortaan steeds instellingsgewijs.

Ook de beperking op grond van artikel 7.57f van de WHW van het aantal malen dat gegadigden aan de selectie voor de fixusopleiding van hun keuze kunnen deelnemen, leidt tot enige wijzigingen ten opzichte van de Ral.

Artikelen

Artikel 1

De uitbreiding die lijst van begripsbepalingen heeft ondergaan, vloeit deels voort uit de elementen die de wet van 3 april 1999 aan de selectieprocedure toevoegt. Tevens wordt met de uitbreiding ten opzichte van artikel 1 van de Ral beoogd de leesbaarheid van de verschillende bepalingen van deze regeling te vergroten. De begrippen die niet voor zich spreken, worden hierna afzonderlijk toegelicht:

(d)

Aan de begripsbepalingen is het begrip 'opleiding' toegevoegd. Te samen met de definitie van het begrip 'gegadigde' maakt dit het oorspronkelijke artikel van de Ral overbodig. In dat artikel was bepaald dat deze regeling niet van toepassing was op de opleidingen, bedoeld in artikel 7.31 van de WHW, te weten, kort gezegd, de vervolgoopleidingen van artikel 7.4, vierde en vijfde lid, van de WHW. Omdat dergelijke opleidingen geen propedeutische fase kennen, en dus niet vallen onder de aanmeldingsplicht van artikel 7.37, derde lid, van de WHW is het onnodig de vervolgoopleidingen uitdrukkelijk uit te sluiten. Die uitsluiting volgt reeds uit de wet.

(f)

Het begrip 'gegadigde' is ontleend aan de nieuwe para-

graaf 4a van titel 3 van hoofdstuk 7 van de WHW. Het vervangt de term 'aanstaande student' uit de Ra.

(g en h)

De toevoeging van de definities van 'selectieprocedure' en 'lotingsprocedure' is rechtstreeks ontleend aan artikel 7.57a, derde lid, van de WHW. Onder het begrip lotingsprocedure vallen uitsluitend de wettelijke bepalingen – en thans ook de bepalingen van deze regeling – die betrekking hebben op het systeem van gewogen loting. Het begrip selectieprocedure omvat mede de lotingsprocedure, doch is voorts ruimer, doordat ook de voorschriften over de andere selectie-elementen, zoals centrale selectie en directe plaatsing, daaronder vallen. De beide begrippen hebben uitsluitend betrekking op fixusopleidingen.

(k, m en tweede lid)

Met het begrip 'diploma' wordt in het verband van deze regeling uitsluitend bedoeld op de in Nederland of de (voormalige) rijkdelen Nederlandse Antillen, Aruba en Suriname behaalde diploma's voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, hoger algemeen voortgezet onderwijs, voltijds of deeltijds middelbaar beroepsonderwijs, dan wel van de middenkaderopleidingen of specialistenopleidingen, bedoeld in artikel 7.2.2., eerste lid, onder de en e, van de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB). De definitie van 'cijferlijst' is aan het begrip diploma gekoppeld. Voor de directe plaatsing van gegadigden en voor de klasse-indeling bij de gewogen loting zijn de cijferlijsten die bij het aldus gedefinieerde begrip diploma behoren, relevant.

In het tweede lid van dit artikel is een noodzakelijke aanvulling geformuleerd voor het Europees baccalaureaat van de Europese school. Op grond van het Statuut van de Europese school dient het genoemde baccalaureaat bij de toelating tot het hoger onderwijs in Nederlands geheel op een lijn te worden gesteld met het diploma voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, dit onder de voorwaarde dat het vak Nederlands als eerste of tweede taal is geëxamineerd. Dit betekent dat ook de cijferlijst bij een dergelijk baccalaureaat relevant is voor directe plaatsing en voor de indeling in de lotingsklassen voor de gewogen loting.

(l en derde lid)

Het begrip getuigschrift is in onderdeel l van het eerste lid verengd tot de getuigschriften van het hoger onderwijs zelf, bedoeld in artikel 7.28, eerste lid, van de WHW, te weten de getuigschriften van het propedeutisch, kandidaats- en afsluitend examen. De (cijfer-) waarden bij dergelijke getuigschriften spelen geen rol bij directe plaatsing, en evenmin bij de gewogen loting,

omdat alle bezitters van dergelijke getuigschriften in dezelfde lotingsklasse worden ingedeeld. Dit markeert het belangrijke onderscheid tussen diploma's en getuigschriften.

De reikwijdte van het begrip getuigschrift wordt in het derde lid van dit artikel uitgebreid, en wel overeenkomstig artikel 7.57b, vierde lid, van de WHW (zoals die bepaling met ingang van 1 januari 2000 komt te luiden). Voor alle gegadigden die volgens de criteria en procedures van de artikelen 7.28, tweede lid, en 7.29 in aanmerking worden gebracht voor inschrijving voor een opleiding in het hoger onderwijs, bestaat in beginsel ook het recht om deel te nemen aan de selectieprocedure voor fixusopleidingen. Ook voor deze gegadigden geldt dat zij bij gewogen loting worden geplaatst in lotingsklasse c. De kwalificaties, behaald aan niet-Nederlandse opleidingen die tot toelaatbaarheid tot of tot het recht op inschrijving voor opleidingen in het Nederlandse hoger onderwijs leiden, kunnen daarom gelijk worden gesteld met het begrip getuigschrift van onderdeel l van het eerste lid. De in het derde lid gemaakte onderscheid is van belang voor het tempo waarin voor bepaalde gegadigden volgens de bepalingen van deze regeling deelname aan de verschillende onderdelen van de selectieprocedure komt open te staan. Voor de onderdelen a en b van het derde lid geldt dat de IB-Groep zelf de toelaatbaarheid kan vaststellen. Onderdeel b ziet daarbij op buitenlandse opleidingen waarvan alle instellingen van oordeel zijn dat de behaalde kwalificaties ten minste gelijkwaardig zijn aan de in artikel 7.24, eerste of tweede lid, van de WHW bedoelde diploma's. Dit geldt in elk geval voor de buitenlandse opleidingen die zijn opgenomen in de lijst die het Nuffic in samenspraak met de VSNU heeft opgesteld. Bij onderdeel c daarentegen is een afzonderlijke beslissing van de desbetreffende instelling noodzakelijk over de vraag of een niet-Nederlandse kwalificatie geacht kan worden ten minste gelijkwaardig te zijn aan een van de diploma's, bedoeld in artikel 7.24, eerste of tweede lid, van de WHW, dan wel een afzonderlijk onderzoek (colloquium doctum) door de instelling dat tot de vrijstelling van artikel 7.29 van de WHW kan leiden.

(n)

In onderdeel n wordt het begrip 'sufficiëntieverklaring' geïntroduceerd.

Krachtens artikel 7.25 bestaan voor enige opleidingen nadere vooropleidingseisen. Indien het daarbij om fixusopleidingen gaat, behoort het voldoen aan dergelijke nadere vooropleidingseisen bijzondere aandacht bij de selectieprocedure, omdat gegadigden die een deficiënte vooropleiding bezitten, in beginsel niet aan die procedure kunnen deelnemen (artikel 7.57f, eerste lid, van de WHW). In alle gevallen waarin het voldoen aan dergelijke nadere vooropleidingseisen niet blijkt uit het diploma of de daarbij behorende cijferlijst, dient het bestuur van de

Regeling aanmelding en
selectie hoger onderwijs

instelling afzonderlijk te onderzoeken of de gegadigde aan de nadere vooropleidingseisen voldoet. Dit met uitzondering van de vrijstelling die het instellingsbestuur kan geven op grond van artikel 7.29. De artikelen 7.25, vierde lid, en 7.28, vierde lid, van de WHW bieden de grondslag voor dit onderzoek. Deze regeling gaat er van uit dat een positieve uitslag van het onderzoek door het bestuur van de instelling tot uitdrukking wordt gebracht in een verklaring. Houders van een dergelijke sufficientieverklaring dienen deze steeds als bewijsmiddel aan de IB-Groep te zenden als zij wensen deel te nemen aan de selectieprocedure voor een fixusopleiding waarop die verklaring betrekking heeft.

Artikel 2

In dit artikel wordt geregeld dat de gegadigde zich aanmeldt bij de IB-Groep aan de hand van het door de IB-Groep vastgestelde aanmeldingsformulier. Via dat formulier zullen gegadigden om verschillende gegevens worden gevraagd. In ieder geval zal het formulier vragen bevatten over de persoonsgegevens van de gegadigde. Dergelijke gegevens zijn noodzakelijk voor een correcte identificatie van de gegadigde en voor de schriftelijke communicatie. Het adres van de gegadigde kan bovendien een rol spelen bij de toepassing van artikel 7.57d, derde lid, van de wet. Om de IB-Groep in staat te stellen de overige bepalingen van deze regeling uit te voeren zal ook worden gevraagd naar de vooropleiding van de gegadigde en naar diens voldoen aan eventuele nadere vooropleidingseisen. De gegadigde zal naast de opleiding van zijn eerste voorkeur desgewenst een opleiding van tweede voorkeur kunnen opgeven. Het gaat daarbij om een opleiding die de gegadigde wil volgen, indien hij niet geplaatst zou worden op een fixusopleiding. De tweede voorkeur kan daarbij niet eveneens een fixusopleiding betreffen, gelet op artikel 12, tweede lid. Deze tweede voorkeur moet niet worden verward met de volgorde van instellingsvoorkeuren die moet worden opgegeven bij universitaire fixusopleidingen (zie artikel 2, derde lid). De IB-Groep controleert de door de gegadigde opgegeven persoonsgegevens met behulp van de gemeentelijke basisadministraties (GBA). Dit behelst een vereenvoudiging ten opzichte van artikel 3 van de Ral. De gegadigden behoeven niet langer zelf een bewijsstuk over te leggen waarbij blijkt dat de opgegeven persoonsgegevens juist zijn. Door middel van een geautomatiseerde gegevensuitwisseling tussen de GBA en de IB-Groep, wordt een snelle en eenvoudige verificatie van de door de gegadigde verstrekte gegevens mogelijk gemaakt. Het tweede lid verschaft de grondslag voor de totstandkoming van een daartoe noodzakelijk autorisatiebesluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksaangelegenheden krachtens de Wet gemeentelijke basisadministraties. Voor buiten Nederland wonende gegadigden is nog wel een bewijsstuk nodig (derde lid), omdat zij niet (actueel)

in de GBA voorkomen. Het gaat hierbij om een kopie of uittreksel van een deugdelijk bewijs waaruit de persoonsgegevens (geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum) van de gegadigde ondubbelzinnig blijken.

Artikel 3

In dit artikel is onder meer verwoord dat de IB-Groep aan de gegadigde zo spoedig mogelijk moet melden dat de opleiding waarvoor hij zich heeft aangemeld, een fixusopleiding is. Deze bepalingen zijn overgenomen uit artikel 5 van de Ral doch zijn enigszins aangepast. In veel gevallen is het gegeven dat een bepaalde opleiding een toelatingsbeperking zal kennen reeds geruime tijd bekend en kan deze mededeling reeds worden gedaan in het aanmeldingsformulier. Bovendien is blijkens artikel 28, eerste lid, ook reeds vanaf juni van het vorige studiejaar bekend of de instelling in kwestie decentrale selectie wenst toe te passen in de situatie dat de desbetreffende opleiding daadwerkelijk een fixusopleiding zal zijn. In het aanmeldingsformulier zal ook dat zijn vermeld. Dat de gegadigde reeds in een vroeg stadium bekend moet zijn met het gegeven dat decentrale selectie zal worden toegepast blijkt uit artikel 9. Wil hij daaraan immers deelnemen, dan zal hij zich daartoe voor 15 januari uitdrukkelijk moeten opgeven. Gehandhaafd is tot slot het voorschrift dat de IB-Groep aan de gegadigden opgave doet van alle opleidingen waarvoor een toelatingsbeperking van kracht zal zijn.

Artikel 4

In de meeste gevallen is de aanmeldingsprocedure van artikel 7.37, derde lid, afgerond zodra de gegadigde de schriftelijke bevestiging, bedoeld in artikel 6, ontvangt. Dit is anders voor fixusopleidingen. Dan is selectie aan de orde en wordt de procedure voortgezet. De gegadigde die aan de selectie wil deelnemen, wordt verplicht om bewijsstukken toe te zenden aan de IB-Groep. Enige termijnen moeten daarbij in acht worden genomen. Alle volgende artikelen van deze regeling, met uitzondering van de artikelen 5 en 33 en volgende, gaan over de selectieprocedure voor fixusopleidingen.

Artikel 5

Dit artikel gaat over de aanmelding voor opleidingen waarvoor aanvullende eisen worden gesteld. Hier stelt deze regeling een uiterste aanmelddatum vast. De aanmelding moet geschieden voor 15 januari voorafgaand aan het studiejaar waarvoor inschrijving is beoogd. Dit deel van het artikel is overigens grotendeels gelijklopend aan artikel 4 van de Ral. Naast een technische aanpassing van het artikel – met het nieuwe artikel 7.26a van de WHW wordt rekening gehouden – is de uitzonderingsbepaling voor de Hogeschool voor de Kunsten te Amsterdam vervallen. De gegadigde die zich voor 15 januari aanmeldt, heeft het recht op deelname aan het onderzoek dat de instelling

Regeling aanmelding en
selectie hoger onderwijs

uitvoert om te beoordelen of de gegadigde aan de gestelde aanvullende eisen voldoet. Dit laat onverlet dat de instelling gegadigden die zich aanmelden na die datum ook nog kan selecteren, maar dat is een keuze van de desbetreffende instelling. Door deze datum wordt de instelling in staat gesteld om tijdig haar onderzoek te plannen en daarmee tijdig vast te stellen welke gegadigden voldoen aan de gestelde aanvullende eisen.

In het tweede lid is bepaald dat de instelling voor 15 april aan de gegadigde die zich voor 15 januari heeft aangemeld, de uitslag van het onderzoek kenbaar maakt. Door deze bepaling heeft de gegadigde die niet is geselecteerd, de mogelijkheid zich desgewenst nog tijdig op te geven voor een fixusopleiding. De 'sluitdatum' voor aanmelding voor een fixusopleiding is immers 15 mei (zie artikel 6).

In het derde lid is voor de duidelijkheid vastgelegd dat de geselecteerde gegadigde zich – overeenkomstig het voorschrift in artikel 7.37, derde lid, van de WHW – alsnog moet aanmelden bij de IB-Groep. Dit geldt dus ook voor de opleidingen, bedoeld in de artikelen 7.26 en 7.26a van de WHW.

Artikel 6

Om de selectie voor fixusopleidingen zo veel mogelijk te kunnen afronden voor aanvang van het nieuwe studiejaar is het noodzakelijk in deze regeling een uiterste datum op te nemen waarop gegadigden zich voor dergelijke opleidingen nog kunnen aanmelden. Deze is gelijk aan de uiterste datum van artikel 4a van de Ral, te weten 15 mei. Gegadigden die zich voor die uiterste datum aanmelden, komen in aanmerking voor directe plaatsing of kunnen nog deelnemen aan de lotingsprocedure.

Voor gegadigden die in aanmerking wensen te komen voor decentrale selectie door de instelling, geldt een nog eerdere datum. In artikel 9 is die datum bepaald op 15 januari.

Artikelen 7 en 8

In deze artikelen zijn de bestaande artikelen 7, 8 en 8a van de Ral bijeengebracht. Gestreefd is naar een meer beknopte formulering van de bestaande voorschriften. Daarbij is geproefteerd van de wijziging van de definitiebepalingen in artikel 1. Afgezien van de wijziging van enige data, zijn de voorschriften inhoudelijk gelijk gebleven.

Aan de selectie voor een fixusopleiding kunnen slechts deelnemen de gegadigden die voldoen aan de vooropleidingseisen van artikel 7.24 of 7.28, eerste en tweede lid, van de WHW. Bij fixusopleidingen waarvoor tevens nadere vooropleidingseisen zijn vastgesteld, geldt voor gegadigden dat zij tevens moeten voldoen aan de bepalingen van artikel 7.25, eerste tot en met derde lid, van de WHW, dan wel na toepassing van de artikelen 7.25, vierde lid, of 7.28, vierde lid, aan die nadere vooropleidingseisen blijken te voldoen. Voor gegadigden die niet aan vooropleidingseisen of nadere

vooropleidingseisen voldoen, bestaat nog de mogelijkheid van het verkrijgen van een vrijstelling volgens artikel 7.29 van de WHW. Kern van de voorschriften van artikelen 7 en 8 is dat gegadigden na aanmelding voor de fixusopleiding vóór bepaalde tijdstippen bewijsstukken moeten inzenden. Die tijdstippen lopen voor de verschillende bewijsstukken uiteen.

Voor een goed begrip wordt erop gewezen dat de IB-Groep na de aanmelding iedere gegadigde die verzuimt binnen de aangegeven termijn het vereiste bewijsstuk te leveren, op zijn verzuim pleegt te wijzen en een nieuwe termijn van veertien dagen gunt, waarbinnen dan wel het bewijsstuk dient te zijn toegezonden. Deze handelwijze is in overeenstemming met artikel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht.

(Artikel 7)

In dit artikel zijn alle hoofdregels voor het leveren van bewijsstukken verwoord. Er zijn drie hoofdregels:

- 1° De cijferlijst of het getuigschrift moet voor 23 juni aan de IB-Groep worden toegezonden (eerste lid).
- 2° Indien de gegadigde daaraan niet kan voldoen, moet hij de IB-Groep daarover met opgave van redenen informeren (derde lid). Er gaan dan nieuwe termijnen gelden (vierde lid), namelijk afhankelijk van de vooropleiding 5 juli, 1 augustus of 1 september.
- 3° Bij opleidingen waarvoor nadere vooropleidingseisen zijn gesteld, geldt een eerdere inzendingstermijn, namelijk 15 mei (tweede lid). Het derde en vierde (vijfde) lid zijn ook toepasselijk. Daarnaast gelden enige bijzondere voorschriften (artikel 8).

Verder is nader bepaald aan de hand van welke stukken de gegadigde kan bewijzen dat hij voldoet aan de eisen dan wel daar aan gaat voldoen. Indien de gegadigde achterwege laat om (tijdig) een verklaring te toe te zenden waaruit blijkt dat hij pas op een later tijdstip de bewijsstukken zal overleggen, vervalt zijn aanmelding (artikel 11). De IB-Groep kan wat betreft de diploma's aan de hand van de Regeling vakkenpakketen hoger onderwijs en de Regeling nadere vooropleidingseisen hoger onderwijs controleren of aan de nadere vooropleidingseisen is voldaan of zal worden voldaan. Indien een gegadigde op basis van een getuigschrift inschrijving verlangt voor een fixusopleiding waarvoor nadere vooropleidingseisen gelden, behoeft de IB-Groep in de regel een verklaring van de instelling waaruit blijkt dat de gegadigde aan die nadere vooropleidingseisen voldoet (sufficiëntieverklaring).

(Artikel 8)

In dit artikel zijn de bijzondere voorschriften opgenomen die naast de hoofdregels van artikel 7 gelden bij opleidingen waarvoor nadere vooropleidingseisen zijn vastgesteld.

Het eerste lid bepaalt dat, indien de gegadigde op 15 mei nog niet voldoet aan de nadere vooropleidingseisen, slechts specifieke bescheiden de termijn waarop de definitieve bewijsstukken moeten worden overgelegd, kunnen verschuiven, te weten:

- Voor de gegadigde die zal voldoen aan de vooropleidingseis door middel van een diploma, geldt – met uitzondering van de gevallen waarop het tweede lid doelt – als eis dat uit de cijferlijst blijkt dat voldaan is aan de nadere vooropleidingseis (zie artikel 7). Slechts een opgave van het eindexamenpakket of het profielpakket kan dus dienen als zo'n bewijsstuk;
- Voor de gegadigde die aan de vooropleidingseis zal voldoen met behulp van een getuigschrift, geldt slechts als bewijsstuk een gewaarmerkte verklaring van een hogeschool of universiteit, waaruit blijkt dat hij met dat getuigschrift gaat voldoen aan de nadere vooropleidingseisen. Het voorwaardelijke in 'gaat voldoen' bestaat – zoals gezegd – uit de voorwaarde dat de gegadigde ook feitelijk zal gaan voldoen aan de vooropleidingseis. Met andere woorden indien de gegadigde nog niet heeft voldaan aan de vooropleidingseis kan hij in een aantal gevallen ook niet voldoen aan de nadere vooropleidingseis, omdat een instelling dit in haar toets aan elkaar kan koppelen. In het tweede lid zijn specifieke regels gegeven voor degene die reeds over een voldoende vooropleiding beschikt, maar nog niet voldoet aan de nadere vooropleidingseisen. Deze gegadigde moet voor 23 juni een gewaarmerkt afschrift van het diploma of getuigschrift hebben overgelegd. Verder dient hij voor 15 mei een bewijs van deelname aan een toets dan wel een gewaarmerkte verklaring van de instelling of opgave van pakketkeuze hebben overgelegd aan de IB-Groep. Voor 1 september ten slotte, zal hij moeten

aantonen dat de deficiënties zijn weggewerkt. Met deze regeling wordt ook de jongste wijziging van de Raai (10 maart 1998) gehandhaafd. Er is een barrière opgeworpen tegen gegadigden die met een deficiënte vooropleiding aan de gewogen loting deelnamen. Na een gunstige loting placht men alsnog via een zogenoemde zomercursus de deficiëntie weg te werken. De artikelen 7, tweede lid, en 8, eerste lid, verhinderen een dergelijke handelwijze.

Ook voor gegadigden die wel voldoen aan de vooropleidingseisen doch nog niet aan de nadere vooropleidingseisen, blijft de bestaande regeling gecontinueerd. Dezen mogen hun deficiëntie wel wegwerken door middel van een aanvullende cursus. Blijkens het tweede lid kunnen zij vóór 15 mei hun sufficiëntie op dezelfde wijze aantonen als gegadigden die nog niet beschikken over een voltooide vooropleiding. Zij kunnen dat bewijs echter ook leveren door aan te tonen dat zij deelnemen aan een onderzoek ter verkrijging van een sufficiëntieverklaring, dat wil zeggen dus nog voordat de uitslag daarvan al vast staat.

Het bewijsstuk dat voldaan is aan de nadere vooropleidingseisen moet voor 1 september worden overgelegd.

(Artikelen 7 en 8 – schematisch)

Voor de duidelijkheid zijn de bepalingen van artikel 7 en 8 hierna in een schema samengevat. Daarin zijn voor iedere mogelijke vooropleiding de tijdstippen aangegeven waarop uiterlijk bepaalde handelingen dienen te worden verricht (zie tabel).

Tabel 1

Gevolgde/te volgen Vooropleiding	Inzending bescheiden vooropleiding	Latere inzending bescheiden vooropleiding	Inzending bescheiden (nadere) vooropleiding	Latere inzending bescheiden nadere vooropleidingseisen
Vwo	23 juni	5 juli	15 mei	23 juni/ 5 juli
Havo	23 juni	5 juli	15 mei	23 juni/ 5 juli
Mbo/middenkader- of specialistenopleiding	23 juni	1 september	15 mei	23 juni/ 1 september
Staatsexamen of verlaat examen	23 juni	1 september	15 mei	23 juni/ 1 september
Propedeuse, e.a. wo	23 juni	1 augustus	15 mei	23 juni/ 1 augustus
Doctoraal hbo				
Propedeuse hbo	23 juni	1 september	15 mei	23 juni/ 1 september
Buitenlands	23 juni	1 augustus	15 mei	23 juni/ 1 augustus

Gevolgde/te volgen Vooropleiding	Inzending bescheiden vooropleiding	Latere inzending bescheiden vooropleiding	Inzending bescheiden (nadere) vooropleiding	Latere inzending bescheiden nadere vooropleidingseisen
Havo/vwo Suriname, Aruba of Nederlandse Antillen	23 juni	1 september	15 mei	23 juni/ 1 september
Colloquium Doctum	23 juni	1 augustus	n.v.t.	n.v.t.
In een eerder jaar behaald diploma of getuigschrift	23 juni	n.v.t.	15 mei	1 september

Regeling aanmelding en selectie hoger onderwijs

Legenda

- **Gevolgde/te volgen vooropleiding**
Bij de met name genoemde vooropleidingen (alle rijen met uitzondering van de laatste) gaat het om opleidingen waaraan men in het jaar dat men zich aanmeldt, nog aan het studeren is.
- **Inzending bescheiden vooropleiding**
Voor alle opleidingen geldt dat de bewijsstukken voor het voldaan hebben aan de vooropleidingseis voor 23 juni aan de IB-Groep moeten zijn gestuurd dan wel dat dan een verklaring moet zijn verzonden waarom toesturen later geschiedt.
- **Latere inzending bescheiden vooropleiding**
Dit betreft de data waarop uiterlijk de bewijsstukken dat voldaan is aan de vooropleidingseisen moeten worden verstuurd. Voor de gegadigden die hun havo- of vwo-diploma willen behalen, gelden gedifferentieerde data: voor degenen die deelnemen aan een herkansing geldt de datum van 5 juli, voor de overigen (staatsexamen of verlaat examen, Suriname, Nederlandse Antillen en Aruba) is de datum van 5 juli veelal niet haalbaar en zal het bewijsstuk voor 1 september moeten worden toegezonden.
- **Inzending bescheiden nadere vooropleiding**
Deze inzending dient te geschieden voor 15 mei, dan wel dient er voor 15 mei een verklaring met bewijsstukken worden gezonden waarom toesturen later geschiedt. Als zodanige bewijsstukken worden alleen geaccepteerd de stukken waaruit blijkt dat, indien men voldaan zal hebben aan de vooropleidingseis, men ook voldaan heeft aan de nadere vooropleidingseis. De uitzondering hierop vormt de groep genoemd in de laatste rij van de tabel (degene die in een eerder jaar het diploma of getuigschrift heeft behaald), waarvoor geldt dat ook als bewijsstuk kan dienen een bewijs van deelname aan een efficiëntie-onderzoek, zonder dat daarvan al de uitslag vaststaat.
- **Latere inzending bescheiden nadere vooropleiding**
Het latere bewijs dat voldaan is aan de nadere vooropleidingseis is – met uitzondering van de laatste rij – gekoppeld aan de het voldaan hebben aan de

vooropleidingseis. De uiterste data zijn derhalve daaraan ook gekoppeld.

Artikel 9

Dit nieuwe artikel bevat enige bepalingen voor de aanmelding voor decentrale selectie.

Het eerste lid bevat een uiterste datum voor aanmelding, te weten 15 januari. Deze datumkeuze hangt samen met het aanvaarden door de Tweede Kamer van de motie De Vries c.s. (kamerstukken II 1998/99, 25 947, nr.17). In die motie wordt de regering gevraagd de uitvoering van decentrale selectie zo te doen inrichten dat deze voor de gewogen loting plaatsvindt. Ik heb uitvoering van de motie toegezegd.

Blijkens artikel 7.57e, vierde lid, van de WHW zendt de IB-Groep het verzoek om deelname aan decentrale selectie door aan de instelling die de desbetreffende fixusopleiding verzorgt. Doorzending zal slechts achterwege blijven in de situatie waarin de gegadigde niet meer aan de lotingsprocedure en dus niet meer aan de decentrale selectie kan deelnemen door de werking van artikel 7.57f, tweede lid, van de WHW (zie in dat verband ook artikel 10).

Bij een fixusopleiding die door meer dan één universiteit wordt verzorgd, is nog een nadere beslissing van de gegadigde vereist. Hij moet aangeven bij welke universiteit hij aan de decentrale selectie wil deelnemen. De IB-Groep is aan die keuze gebonden. De door de gegadigde gekozen universiteit behoeft niet dezelfde te zijn als de universiteit die als eerste voorkeur wordt opgegeven bij de gewogen loting (zie artikel 12, derde lid).

In het derde lid is bepaald dat een gegadigde die zich voor decentrale selectie aanmeldt, in elk geval heeft voldaan aan de aanmeldingsplicht van artikel 7.37, derde lid, van de WHW. Tevens is dan – impliciet – voldaan aan het voorschrift van artikel 6, namelijk om zich in het geval van een fixusopleiding voor 15 mei aan te melden. De gegadigde die voor decentrale selectie kiest, blijft wel verplicht aan alle voorwaarden van artikel 7 te voldoen. In de regeling is dan ook geen verplichting voor de gegadigde opgenomen op reeds voor 15 januari aan te tonen dan hij aan de vooropleidingseisen en eventuele nadere vooropleidingseisen voldoet of zal gaan voldoen. Het zou nodeloos omslachtig zijn instellingen te belasten met de

controle daarop. Die controle blijft opgedragen aan de IB-Groep en vindt, in het geval van een voor gegadigde succesvol verlopen decentrale selectie, in laatste instantie plaats krachtens artikel 31, eerste lid. Het is dus zinloos als een gegadigde die bij voorbaat weet niet aan de eisen te kunnen voldoen, zich desondanks voor decentrale selectie zou aanmelden.

Artikel 10

Ook dit is een nieuwe bepaling. Omdat artikel 7.57f, tweede lid, bepaalt dat een gegadigde niet vaker dan drie maal aan de lotingsprocedure kan deelnemen, dient de IB-Groep te beschikken over gegevens waaruit blijkt wanneer een gegadigde zijn drie kansen heeft gebruikt. Het eerste lid voorziet in het aanleggen van het daartoe benodigde register. Ik wijs er verder op dat onder aanmelding voor de lotingsprocedure tevens moet worden verstaan: aanmelding voor deelname aan decentrale selectie. Dat blijkt niet slechts uit artikel 9, derde lid, doch tevens uit artikel 7.57e, vierde lid, van de WHW, waarin is bepaald dat aanmelding voor deelname aan decentrale selectie slechts mogelijk is onder de voorwaarde dat aan de lotingsprocedure wordt deelgenomen. Dus ook degene die zich voor deelname aan decentrale selectie aanmeldt, wordt geregistreerd.

Voor de registratie is van belang om vast te leggen aan de hand van welk feit of welke feiten moet worden bepaald of een gegadigde zijn 'lotingskansen' al dan niet benut. Het criterium is het feit van de aanmelding voor de desbetreffende fixusopleiding. Indien een gegadigde zich dus voor een fixusopleiding heeft aangemeld, verbruikt hij in beginsel een lotingskans. Ook dit is in het eerste lid tot uitdrukking gebracht. Hierdoor wordt voorkomen dat een gegadigde zich zonder consequenties vrijelijk kan terugtrekken, teneinde zijn lotingskansen in stand te houden. Daar zou aanleiding voor kunnen bestaan, bij voorbeeld als hem blijkt dat hij een te hoog lotnummer krijgt toegewezen om enige kans te maken. Vasthouden aan dat criterium is evenwel niet redelijk, als de gegadigde zich aanmeldt en vervolgens voor zijn eindexamen zakt, zijn getuigschrift niet behaalt of niet slaagt in zijn poging aan nadere vooropleidings-eisen te voldoen. In het tweede lid onder a is daarom bepaald dat aanmelding niet wordt beschouwd als deelname aan de lotingsprocedure, indien de gegadigde er in dat jaar niet in slaagt aan de vooropleidings- of de nadere vooropleidings-eisen te voldoen.

In het tweede lid onder b is een tweede uitzondering opgenomen op het beginsel dat aanmelding voor een fixusopleiding leidt tot registratie in het bestand van gebruikte lotingskansen. Onder bepaalde omstandigheden kan het onredelijk zijn dat een gegadigde die niet deelneemt aan decentrale selectie doch slechts aan de gewogen loting, zich niet zou kunnen terugtrekken. Welke omstandigheden geldigheid bezitten zou in deze regeling kunnen worden vastgesteld en worden gecontro-

leerd. Daarvoor wordt niet gekozen, omdat dat aanzienlijke uitvoeringslasten met zich mee zou brengen. Bepaald is daarom dat een gegadigde die niet deelneemt aan decentrale selectie, en die zijn aanmelding intrekt voordat hij zijn lotnummer is bepaald, niet zal worden geregistreerd. Een gegadigde die aldus handelt, benadeelt niemand.

In het tweede lid onder c, tot slot, wordt de consequentie getrokken dat ook degene die zich voor decentrale selectie aanmeldt, een beperkte mogelijkheid wordt geboden om zich tijdig terug te trekken teneinde opname in het register van 'kansgebruikers' te voorkomen. Als enig geldig criterium wordt hier het niet-feitelijk-deelnemen aan de decentrale selectie vastgelegd. De gegadigde die op deze uitzonderingsgrond een beroep wil doen, zal aan de IB-Groep moeten aantonen dat hij daadwerkelijk niet aan die procedure heeft deelgenomen. Het ligt voor de hand dat een verklaring van het desbetreffende instellingsbestuur in de regel een afdoende bewijsmiddel vormt. Met de bepalingen van het tweede lid van artikel 10 wordt beoogd de redelijkheid te dienen.

Artikel 11

Dit artikel bevat een sanctieregeling. Een gegadigde die – ook na ontvangst van een verzuimbericht van de IB-Groep – nalaat met inachtneming van de extra termijn van veertien dagen te voldoen aan de bepalingen van paragraaf 3 van dit hoofdstuk, wordt niet langer aangemerkt als gegadigde voor de opgegeven fixusopleiding. De aanmelding wordt als vervallen beschouwd. Artikel 13 bevat een uitzonderingsbepaling.

Tot zover wijkt deze bepaling niet af van artikel 9 van de Ral. Nieuw is de toevoeging dat bij het vervallen van de aanmelding artikel 10 zijn werking blijft behouden, hetgeen logisch uit dat artikel voortvloeit. De gegadigde verspeelt dan dus wel een lotingskans.

Artikel 12

Het eerste lid geeft aan dat uitsluitend aan de selectie wordt deelgenomen door de gegadigde die zich overeenkomstig hoofdstuk 2 (artikelen 2 tot en met 11) heeft aangemeld. Deze bepaling stemt overeen met artikel 10, tweede lid, van de Ral. De gegadigde die niet (tijdig) de bewijsstukken heeft ingestuurd of die – in tegenstelling tot de eerdere verwachting – niet tijdig voldoet aan de (nadere) vooropleidings-eisen kan niet (blijven) deelnemen aan de selectie.

Het tweede en derde lid stemmen overeen met artikel 10, derde lid, van de Ral, zij het dat de regel dat slechts aan de lotingsprocedure voor één opleiding kan worden deelgenomen is uitgebreid tot deelname aan de selectieprocedure als geheel. Ik wijs er bovendien op dat in het tweede lid welbewust het begrip selectieprocedure is gebruikt en in het derde lid het begrip lotingsprocedure. Daarmee is tot uitdrukking gebracht dat een gegadigde, in het geval hij opteert voor een fixusopleiding die door meer dan één

universiteit wordt verzorgd, bij decentrale selectie slechts voor één instelling kan kiezen. Dit is in overeenstemming met artikel 7.57e, vierde lid, van de WHW.

Artikel 13

In dit artikel wordt bepaald hoe het gemiddelde eindexamencijfer wordt berekend. Dit artikel stemt overeen met artikel 12 van de Ral, doch heeft enige uitbreiding ondergaan, onder meer in verband met de profielwetgeving in het voortgezet onderwijs. Dit artikel is in het algemene deel van dit hoofdstuk geplaatst, omdat het bepalen van het cijfergemiddelde zowel relevant is voor de gewogen loting, als voor directe plaatsing.

In het eerste lid wordt aangegeven hoe het gemiddelde eindexamencijfer wordt berekend van diploma's die zijn verkregen krachtens deze nieuwe profielwetgeving in het voortgezet onderwijs.

Voor de diploma's voor het middelbaar beroepsonderwijs is de bestaande regel gehandhaafd dat het gemiddelde eindexamencijfer wordt berekend over de vijf vakken met het hoogste eindcijfer. Aan het tweede lid zijn toegevoegd de diploma's die op grond van de WEB zullen worden uitgereikt, en die krachtens artikel 7.24, tweede lid, van de WHW recht op inschrijving voor opleidingen in het hoger beroepsonderwijs verschaffen. Dit betreft de diploma's voor de middenkaderopleiding of specialistenopleiding, bedoeld in art. 7.2.2 van de WEB. Daarvoor geldt dezelfde berekeningswijze.

Het derde lid geeft uitvoering aan artikel 7.57b, derde lid, van de WHW. Het interpreteren van de resultaten 'goed', 'voldoende', 'onvoldoende' als 8, 6, 4 is reeds bestaande praktijk.

In het vierde lid blijft de regel gehandhaafd dat voor de 'oude' diploma's van het havo en het vwo het gemiddelde van zes respectievelijk zeven vakken wordt berekend. Indien de cijferlijst een groter aantal vakken bevat, wordt het hoogste gemiddelde berekend.

Omdat het in enkele gevallen kan voorkomen, dat een cijferlijst minder vakken vermeldt dan het desbetreffende, bovengenoemde aantal, bijvoorbeeld een vwo-cijferlijst van de Nederlandse Antillen en Aruba, is daarvoor in het vijfde lid een bijzondere voorziening opgenomen.

Tot slot wijs ik er op dat bij het bepalen van het cijfergemiddelde uitsluitend wordt gekeken naar de cijferlijst behorend bij het diploma. Eventueel behaalde deelcertificaten op het niveau van het diploma blijven buiten beschouwing, evenals vakken waarvoor geen cijfer wordt gegeven, of waarvoor vrijstelling is verleend.

Artikel 14

Artikel 7.57b, vijfde lid, van de WHW verschaft een nieuwe grondslag aan het reserveren van schaarse opleidingsplaatsen voor rijksgenoten uit de Nederlandse Antillen en Aruba. Daarin wordt de IB-Groep opgedragen de selectie van gegadigden voor die plaatsen te verrich-

ten, waarna directe plaatsing van de geselecteerden volgt. Artikel 14 geeft uitvoering aan die wettelijke bepaling. In afwachting van de resultaten van het overleg met de eilandenregeringen is besloten voor het komende studiejaar (2000-2001) geen wezenlijke veranderingen aan te brengen in het tot dusverre gehanteerde systeem, waarbij de gegadigden uit de Nederlandse Antillen en Aruba 'door of namens de regering' van de eilanden worden gekandideerd. De IB-Groep wijst vervolgens de gekandideerden aan voor de opgegeven fixusopleiding. Deze gegadigden die voldoen aan de vooropleidingseisen en eventuele nadere vooropleidingseisen, ontvangen daarna op grond van artikel 15, onder b, een bewijs van toelating. Het aantal plaatsen dat voor de aangewezen gegadigden, afkomstig uit de Nederlandse Antillen en Aruba, wordt gereserveerd wijkt in deze regeling niet af van artikel 13 van de Ral.

Artikel 15

Dit is een nieuwe bepaling. Aangegeven wordt in welke gevallen directe plaatsing aan de orde is. De bepaling vormt in feite een herhaling van artikel 7.57c, eerste lid, van de WHW, doch die herhaling wordt hier zinvol geacht, zodat daarnaar in andere bepalingen van deze regeling (bij voorbeeld artikel 8) kan worden verwezen.

Artikel 16

Dit artikel komt overeen met artikel 13 van de Ral.

Artikel 17

Een gegadigde kan op meer dan één manier aan de wettelijke vooropleidingseisen voldoen, bij voorbeeld door te beschikken over zowel een diploma middelbaar beroepsonderwijs als een diploma hoger algemeen voortgezet onderwijs. Ook kan hij naast dergelijke diploma's beschikken over een buitenlandse kwalificatie of heeft hij bij voorbeeld reeds met goed gevolg de propedeutische fase van een opleiding in het hoger onderwijs afgesloten. Er zijn verschillende combinaties denkbaar. Dit artikel bepaalt dat de gegadigde in alle gevallen wordt ingedeeld in die lotingsklasse die hem op grond van de ingezonden bewijsstukken de grootste kans op inloting geeft. Dat is dus steeds de hoogste lotingsklasse, omdat daar de inlotingskansen krachtens de wettelijk bepaalde kansverhoudingen het grootste is. In de Ral was dit in artikel 14 bepaald.

Artikel 18

Artikel 18 is noodzakelijkerwijs complexer dan het overeenkomstige artikel 15 van de Ral. Dat wordt veroorzaakt door de nieuwe selectie-elementen directe plaatsing en decentrale selectie.

Aan de hand van het eerste en tweede lid kan de IB-Groep bepalen hoe zij, uitgaande van het aantal opleidingsplaatsen van een fixusopleiding, het aantal plaatsen moet berekenen waarover de gewogen loting volgens het derde

Regeling aanmelding en selectie hoger onderwijs

en vierde lid moet geschieden. De regeling noemt dit 'het aantal vastgestelde plaatsen'. In elk geval worden plaatsen direct toegewezen aan gegadigden met een gemiddeld eindcijfer van 8 of hoger. Directe plaatsing is – in voorkomende gevallen – ook aan de orde voor gegadigden afkomstig uit de Nederlandse Antillen en Aruba, die krachtens artikel 14 worden aangewezen voor de opleiding in kwestie. Van belang is voorts dat artikel 7.57e, eerste lid, onder a, van de WHW verlangt dat, indien voor de desbetreffende opleiding ook decentrale selectie plaatsvindt, 'in elk geval ten minste de helft van het aantal opleidingsplaatsen dient te worden toegewezen door toepassing van artikel 7.57c, tweede lid,' van de WHW (gewogen loting). Tot slot moet in het 'systeem' ook rekening worden gehouden met gegadigden die in een eerder jaar in het bezit kwamen van een voorlopig bewijs van toelating (artikel 21) of die via een succesvol

beroep op de hardheidsclausule van artikel 27 alsnog aanspraak maken op inschrijving voor de opleiding van hun keuze.

De verschillende systeemelementen nopen tot systeemkeuzes. In deze regeling wordt ervoor gekozen om onder het contingent voor de gewogen loting van artikel 7.57e, eerste lid, onder a, tevens te begrijpen de gegadigden die in een voorgaand jaar succesvol hebben geloot, doch die in plaats van een bewijs van toelating een voorlopig bewijs van toelating hebben verkregen. Ook de aangewezen gegadigden uit de Nederlandse Antillen en Aruba heb ik onder het lotingscontingent gebracht, omdat het in mijn bedoeling ligt de selectie van deze gegadigden in de toekomst eveneens via loting te doen plaatsvinden. De bepalingen van het eerste en tweede lid kunnen als volgt schematisch worden weergegeven (zie tabel 2).

Tabel 2

Systeemelementen	Symbool	Grondslag in artikel WHW	Uitvoering in artikel regeling	Systeemvereisten
gewogen loting	gl	7.57c/2,3	18/3,4 en 19	omvang contingent te berekenen aan de hand van artikel 18/1,2
directe plaatsing 8+	dp	7.57c/1	15/a	in elk geval te plaatsen
directe plaatsing Nederl.-Antillen en Aruba	na	7.57b/5	14/4 en 15/b	in elk geval te plaatsen
omzetting voorlopige bewijzen van toelating	vb	geen	21/2,3	in elk geval te plaatsen
Hardheidsclausule uitgelote gegadigden	hu	7.57c/4	27	in elk geval te plaatsen, echter maximaal 5 %
Decentrale selectie	dc	7.57e/1,2d	31	% te bepalen door instelling, echter met inachtneming van het voorgaande

Het eerste lid is ook in een formule te vervatten. Deze luidt:

$$\bullet \quad \%gl = 100\% - dp - na - vb - hu - dc$$

Het tweede lid bepaalt voorts dat:

$$\bullet \quad dp + dc + hu \leq 50\%$$

Omdat de gegadigden met een gemiddeld eindcijfer van 8 of hoger en degenen die een succesvol beroep op de hardheidsclausule hebben gedaan in elk geval geplaatst moeten worden, kan het aantal gegadigden dat via decentrale selectie wordt geplaatst, soms onzeker zijn. Indien het bestuur van de instelling voor een laag percentage voor decentrale selectie – bij voorbeeld 5 – heeft vastgesteld, zal dat percentage steeds worden gehaald. In dergelijke situaties zal het aantal plaatsen dat wordt vervuld door gewogen loting, bovendien veelal duidelijk hoger

zijn dan 50%. Indien het bestuur van de instelling evenwel kiest voor een zo hoog mogelijk percentage – bij voorbeeld 45 – dan is niet in alle gevallen zeker dat dat ook zal worden gehaald. Artikel 18, tweede lid, – de vertaling van artikel 7.57e, eerste lid, onder a, van de WHW – veroorzaakt dan dat feitelijk aan minder gegadigden op grond van decentrale selectie een bewijs van toelating kan worden uitgereikt dan het door de instelling opgegeven percentage.

Het derde en vierde lid wijken niet af van artikel 15, tweede en derde lid, van de Ral. Met deze bepalingen wordt bereikt dat de inlotingskansen voor de in de verschillende lotingsklassen ingedeelde gegadigden voor de desbetreffende opleiding zich steeds tot elkaar verhouden als is bepaald in artikel 7.57c, derde lid, van de WHW.

Volgens het vijfde lid worden de voorgaande artikelliden van overeenkomstige toepassing verklaard voor opleidingen waarvoor artikel 7.57d van de WHW geldt. Dat vereist een drietal nadere bepalingen. In de eerste plaats wordt bepaald dat het vaststellen van het contingent voor de gewogen loting vooraf wordt berekend over alle dezelfde fixusopleidingen gezamenlijk. Dat is noodzakelijk, omdat de gegadigden eerst moeten loten voor deze gezamenlijke plaatsen, voordat via de regeling van artikel 6 de verdeling over de universiteiten geschiedt. Voorts wordt bepaald dat een reservering moet plaatsvinden voor de toepassing van de hardheidsclausule voor ingelote gegadigden overeenkomstig artikel 26. De reservering omvat 5% van de plaatsen. Deze worden na toepassing van de hardheidsclausule toegewezen aan ingelote gegadigden. Tot slot wordt in onderdeel c van het vijfde lid buiten twijfel gesteld dat voor ieder van de opleidingen afzonderlijk het tweede lid geldt. Ook voor de opleidingen, bedoeld in artikel 7.57d van de WHW geldt immers dat ten minste de helft van het aantal opleidingsplaatsen moet worden vervuld via gewogen loting, zoals artikel 7.57e, eerste lid, onder a, van de WHW voorschrijft.

Artikel 19

De eerste twee leden van dit artikel stemmen overeen met artikel 16 van de Ral. De inhoud spreekt voor zich. Het toewijzen van opleidingsplaatsen is de laatste bewerking van de lotingsresultaten, voordat wordt overgegaan tot het uitreiken aan bewijzen van toelating.

In het derde lid is de voorrangregel geformuleerd bij samenloop tussen decentrale selectie en plaatsing op grond van gewogen loting. Ik verwijs naar de toelichting op de artikelen 29 en 31.

Artikel 20

Artikel 20 vormt een aanvulling op artikel 19 voor opleidingen waarvoor artikel 7.57d van de WHW geldt. De toedeling van plaatsen bij dergelijke opleidingen geschiedt noodzakelijkerwijs gefaseerd. Artikel 6, eerste en tweede lid, geeft uitvoering aan het tweede lid van dat wetsartikel waarin is bepaald dat bij de toewijzing van plaatsen aan gegadigden voor deze opleidingen zoveel mogelijk rekening moet worden gehouden met de voorkeuren van de gegadigden, doch dat overigens het lot beslist. Bij die loting moeten de inlotingskansen van gegadigden zich blijven verhouden als is bepaald in artikel 7.57c, derde lid, van de WHW. Daarmee wordt bereikt dat gegadigden die in de hogere lotingsklasse zijn ingedeeld verhoudingsgewijs de grootste kans hebben te worden geplaatst aan de universiteit van hun eerste of tweede voorkeur.

In het derde lid is de procedure bij de zogenoemde napaatsing geregeld. Indien niet alle gegadigden hun bewijs van toelating ook daadwerkelijk (kunnen) verzilveren, dient de IB-Groep de openvallende plaatsen alsnog te verdelen. Die verdeling geschiedt dan op enigszins andere

wijze dan bij de eerste toedeling doordat de voorkeur van gegadigden dan niet meer relevant is, doch slechts de lotingsklasse waarin zij zijn ingedeeld, en hun lotnummer.

Deze bepalingen bevestigen de bestaande praktijk die ter uitvoering van artikel 11, eerste lid, van de Ral is gevolgd. Ook het vierde lid bevat een reeds bestaande bepaling. In afwijking van het tweede lid worden houders van een getuigschrift als bedoeld in artikel 1, derde lid, onder c, steeds geplaatst op de universiteit die het desbetreffende getuigschrift heeft afgegeven. Het gaat daarbij steeds om bezitters van een niet-Nederlandse vooropleiding of om gegadigden die een vrijstelling hebben verworven op grond van artikel 7.29 van de WHW (colloquium doctum). Omdat dergelijke vrijstellingen allerminst 'omnivalent' zijn en in de regel intensief contact tussen instelling en gegadigde plaatsvindt voordat een dergelijke vrijstelling tot stand komt, moet de regel dat deze gegadigden na inloting ook aan die universiteit worden geplaatst, gehandhaafd blijven. Daarmee wordt voorkomen dat dergelijke gegadigden, indien zij via de loting op een andere universiteit zouden worden geplaatst, bij die andere universiteit het desbetreffende onderzoek zouden moeten laten 'overdoen'.

Artikel 21

Dit artikel stemt grotendeels overeen met de artikelen 11, tweede lid, en 17 van de Ral.

De gegadigde die is ingeloot, ontvangt een bewijs van toelating. Dat bewijs is op naam gesteld en heeft betrekking op het studiejaar en de opleiding waarvoor de gegadigde zich heeft aangemeld. Indien een gegadigde ten gevolge van de loting niet in aanmerking komt voor de fixusopleiding van zijn eerste voorkeur, geldt de aanmelding voor de opleiding van zijn tweede voorkeur, althans voor zover dat niet eveneens een fixusopleiding is. Artikel 12, tweede lid, verhindert namelijk dat wordt deelgenomen aan de selectieprocedure voor twee fixusopleidingen. De gegadigde kan zich dan laten inschrijven voor de opleiding van zijn tweede voorkeur. Behoudens in de gevallen, bedoeld in artikel 25, moet het bewijs van toelating uiterlijk op 25 september zijn afgegeven. Dit hangt samen met de bepaling in artikel 25, eerste lid, dat de gegadigde zich binnen vier weken, doch voor 1 oktober, moet laten inschrijven.

Indien een gegadigde die is ingeloot, nog niet kan worden ingeschreven, omdat het instellingsbestuur op grond van artikel 7.28, tweede lid, laatste volzin, van de WHW heeft bepaald dat betrokkene ten overstaan van de desbetreffende examencommissie eerst nog het bewijs dient te leveren van voldoende beheersing van de Nederlandse taal, wordt aan deze gegadigde door de IB-Groep een voorlopig bewijs van toelating verstrekt. Dit is geregeld in het tweede lid.

Het derde lid bevat een bijzondere-gevallenregeling. De IB-Groep kan bepalen dat in plaats van het bewijs van

Regeling aanmelding en
selectie hoger onderwijs

toelating of het eerder verstrekte, voorlopige bewijs van toelating aan de gegadigde een (nieuw) voorlopig bewijs van toelating wordt verstrekt dat betrekking heeft op het studiejaar volgend op dat waarvoor de gegadigde is ingeloot of waarvoor hem in eerste instantie een voorlopig bewijs van toelating is verstrekt. Daarbij moet worden gedacht aan overmacht die inschrijving voor het studiejaar waarop de aanmelding of de beoogde inschrijving betrekking heeft, onmogelijk maakt. Overigens zullen gegadigden aan wie een voorlopig bewijs van toelating is verstrekt in verband met het feit dat zij nog een 'toets Nederlands' moeten afleggen, niet voor het daarop volgende jaar voor omzetting van dat voorlopig van toelating in een nieuw voorlopig bewijs van toelating in aanmerking komen. De praktijk leert namelijk dat een termijn van één studiejaar in de regel voldoende is om die toets met goed gevolg te kunnen afleggen.

Voor de goede orde wijs ik er op dat in deze regeling de status van een voorlopig bewijs van toelating niet wordt gewijzigd. Dit betekent dat een voorlopig bewijs van toelating dat is afgegeven op basis van de Ral, zijn geldigheid bij de uitvoering van het tweede en derde lid van dit artikel, evenals bij artikel 18, eerste lid, behoudt. Een gegadigde die bij de loting voor het studiejaar 1999-2000 een dergelijke voorlopig bewijs heeft verworven kan het dus verzilveren bij inschrijving voor het studiejaar 2000-2001 van de fixusopleiding van zijn keuze of – onder bijzondere omstandigheden – een nieuw voorlopig bewijs van toelating verwerven.

Het vierde lid bevat een voorziening in situaties waarbij de universiteit die een efficiëntieverklaring heeft afgegeven, niet dezelfde universiteit is waarin de gegadigde is ingeloot. Bepaald is dat de gegadigde 2 weken de tijd heeft om een soortgelijke verklaring van de universiteit waar hij is ingeloot, te overleggen. De gegadigde zal zich dus bij die universiteit moeten vervoegen om aldaar een soortgelijke verklaring te verwerven. Is die universiteit niet bereid een dergelijke verklaring af te geven, dan kan dus geen bewijs van toelating worden versterkt. Het gaat hier in beginsel om alle situaties waarin een efficiëntieverklaring is vereist. Alleen de bezitters van niet-Nederlandse kwalificaties wier getuigschrift is gebaseerd op artikel 1, derde lid, onder c, zullen hiervan geen hinder kunnen ondervinden. Dergelijke gegadigden zullen immers de toets op toelaatbaarheid via artikel 7.28, tweede lid, van de WHW en het onderzoek naar het voldoen aan nadere vooropleidingseisen volgens artikel 7.28, vierde lid, van de WHW steeds aan dezelfde universiteit hebben laten plaatsvinden. Hetzelfde geldt voor gegadigden die een vrijstelling op grond van artikel 7.29 van de WHW hebben verworven. Door de werking van artikel 20, vierde lid, kan het dan niet voorkomen dat deze gegadigden worden ingeloot voor een andere universiteit dan die welke – ook – de efficiëntieverklaring heeft afgegeven.

Het vierde lid werkt dus jegens alle andere gegadigden die voor deelname aan de selectieprocedure voor de fixusopleiding van hun keuze een efficiëntieverklaring behoeven, dit met inbegrip van gegadigden met een buitenlandse kwalificatie waarvan de IB-Groep zelf kan vaststellen dat die toegankelijkheid tot het Nederlandse hoger onderwijs met zich meebrengt (zie artikel, derde lid, onder a en b). Er is voor al dergelijke gegadigden geen doorslaggevende reden om plaatsing aan de universiteit van eerste voorkeur voor te schrijven. Ook een ongerechtvaardigde bevoordeling van de havo-hbo-propedeuseroute boven de havo-vwo-route is hiermee uitgesloten. In het vijfde lid is bepaald dat de gegadigde die is uitgeloot, daarvan een schriftelijk bericht ontvangt. Tevens wordt mededeling gedaan van de opleiding(en) waarvoor volgens artikel 22 een tweede loting plaatsvindt.

Artikel 22

Dit artikel is inhoudelijk gelijk aan artikel 8 van de Ral. Indien blijkt, dat voor een bepaalde opleiding of dezelfde opleiding alle gegadigden zijn geplaatst en er nochtans plaatsen voor de opleidingen onbenut zijn gebleven, heeft een loting plaats onder gegadigden die op grond van loting voor een andere opleiding geen bewijs van toelating hebben gekregen. Daarbij geldt als voorwaarde dat deze gegadigden tijdig schriftelijk aan de IB-Groep hebben meegedeeld aan deze loting te willen deelnemen. Het eerste lid van dit artikel vermeldt hiervoor de termijn, te weten veertien dagen.

Artikel 23

Dit artikel stemt inhoudelijk overeen met artikel 8a van de Ral. Hierin is vastgelegd hoe door de IB-Groep wordt gehandeld ingeval van het opvullen van onbenut gebleven plaatsen na afronding van de loting bedoeld in artikel 22, eerste lid. Deze open plaatsen worden zoveel mogelijk opgevuld door gegadigden die weliswaar door middel van hun aanmelding hebben laten blijken belangstelling te hebben voor een plaats, maar niet hebben voldaan aan de gestelde termijnen genoemd in hoofdstuk 2 van deze regeling. Het eerste lid is eveneens van toepassing bij een opleiding waarvoor geen mededeling is gedaan als bedoeld in artikel 21, vijfde lid, maar waarvoor wel alle gegadigden zijn geplaatst en niettemin plaatsen onbenut zijn gebleven. Indien het eerste of tweede lid van toepassing is, wordt door de IB-Groep een lijst aangelegd waarop studenten worden geplaatst in volgorde van binnenkomst van hun verzoek om een bewijs van toelating. Tevens is in het derde lid gespecificeerd dat de IB-Groep bij de verdeling van open plaatsen gebonden is aan de lijstvolgorde.

Artikel 24

Deze derde loting is de uitwerking van artikel 6.9a, eerste lid, van de WHW. Deze bepaling is in de WHW

opgenomen bij wet van 21 mei 1997 tot wijziging van de WHW houdende aanpassing van de toelatingsregels tot opleidingen (Stb. 1997, 218) en geldt sinds het studiejaar 1998-1999.

Deze bepaling beoogt een voorziening te scheppen voor de situatie waarin zich voor een fixusopleiding minder dan het maximum aantal gegadigden die voldoen aan de nadere vooropleidingseisen, hebben aangemeld of zijn geplaatst, doch in totaal – dus met inbegrip van degenen die deficiënties bezitten en zich hebben aangemeld – het maximum aantal opleidingsplaatsen wordt overschreden. Het zou niet in overeenstemming met de bedoeling van de wet zijn in dit geval de laatstbedoelden uit te sluiten van loting. Instellingen die gebruik maken van hun bevoegdheid volgens artikel 7.25 van de WHW om gegadigden die zonder voldaan te hebben aan de juiste nadere vooropleidingseisen opteren voor de opleiding, toch in te schrijven, zouden dan gedupeerd kunnen worden doordat niet alle beschikbare opleidingsplaatsen worden benut. Ook de betrokken gegadigden zouden nodeloos worden gedupeerd. Door te bepalen dat in dergelijke situaties – na het doorlopen van de reguliere procedures – alsnog een loting plaatsvindt tussen degenen die van deelname aan die loting waren uitgesloten, wordt het uitgangspunt 'geen concurrentie tussen deficiënte en niet-deficiënte gegadigden' toch gediend, terwijl tegelijkertijd de resterende opleidingsplaatsen worden verdeeld.

Dit impliceert dat als een instelling heeft bepaald dat deficiënte studenten niet kunnen worden ingeschreven, de derde lotingsprocedure op desbetreffende opleiding niet van toepassing kan zijn.

Artikel 25

Dit artikel bevat de regels voor het verzilveren van bewijzen van toelating bij de inschrijving voor de verlangde fixusopleiding. Het artikel combineert de artikelen 9 en 21 van de Ral. Inhoudelijke wijzigingen zijn daarbij niet beoogd.

Het bewijs van toelating is geldig voor het gehele studiejaar, doch de gegadigde dient zich wel binnen vier weken na de dagtekening van het bewijs van toelating in te schrijven bij de desbetreffende instelling. Wordt niet binnen die termijn gebruik gemaakt van het bewijs van toelating, dan verliest het zijn geldigheidsduur. Door de werking van artikel 10 heeft de gegadigde daarmee ook een lotingskans verspeeld.

De vier-wekentermijn is van essentieel belang voor het optimaal uitvoeren van de loting. Indien de betrokkene zich niet binnen deze termijn inschrijft kan de hem toegewezen plaats door een ander die daarvoor in aanmerking komt ingevolge de uitkomsten van de loting, worden ingenomen. Indien het bewijs van toelating is afgegeven na 1 september, moet de inschrijving voor 1 oktober plaatsvinden. Indien het instellingsbestuur van de desbetreffende instelling daarmee instemt, kunnen

ook na 25 september door de IB-Groep nog bewijzen van toelating worden verstrekt aan gegadigden die aan de eisen voldoen. In dat geval kan inschrijving ook na 1 oktober geschieden. Daarnaast is het vanzelfsprekend mogelijk dat na 1 oktober alsnog tot inschrijving moet worden overgegaan, indien gegadigden een bewijs van toelating heeft gekregen na bezwaar of beroep.

Overigens kunnen instellingsbesturen op grond van artikel 7.33 van de WHW zelf regels van procedurele aard inzake de inschrijving vaststellen. Deze regels kunnen een termijnbepaling inhouden waarbinnen een verzoek bij de instellingen moet worden ingediend. Hierbij zal men rekening moeten houden met de termijnen genoemd in dit artikel en in artikel 21 van deze regeling. Het kan immers niet zo zijn, dat degenen die wensen te worden ingeschreven en aan wie een bewijs van toelating is afgegeven, zich niet zouden kunnen laten inschrijven, terwijl de geldigheidsduur van het bewijs van toelating nog niet is verstreken. Voor zover het gaat om inschrijving na 1 oktober van het desbetreffende studiejaar is het instellingsbestuur geheel vrij in zijn beleid.

Artikel 26

In dit artikel wordt de hardheidsclausule voor ingelote gegadigden, bedoeld in artikel 7.57d, derde lid, van de WHW, nader geregeld. De bepaling bevat de termijn zoals die ook reeds was opgenomen in artikel 21 van de Ral. Het staat ingelote gegadigden vrij om naast of in plaats van het beroep op deze hardheidsclausule de bemiddeling van de IB-Groep in te roepen om tot ruil van hun bewijs van toelating te komen. Het gaat daarbij natuurlijk om ruilen van opleidingsplaats, niet om ruilen van opleiding. Gelet op de stijging van het aantal verzoeken om ruil, heeft de IB-Groep hiervoor een specifieke procedure ingesteld. De tijdige aanmelding voor de ruiloptie staat daarbij centraal. De IB-Groep zal overigens verzoeken om ruil van een bewijs van toelating dat is verkregen via decentrale selectie, niet in behandeling nemen, omdat dat dat niet zou stroken met de gronden waarop het instellingsbestuur tot een dergelijke toelating heeft besloten.

Artikel 27

Dit artikel bevat het maximumpercentage aan plaatsen per opleiding waarop gegadigden worden geplaatst die met succes een beroep doen op de hardheidsclausule voor uitgelote gegadigden, bedoeld in artikel 7.57c, vierde lid, van de WHW. In het krachtens artikel 2 van de Ral bestaande percentage van vijf, wordt geen wijziging gebracht.

De IB-Groep heeft beleidsregels vastgesteld voor de toepassing van deze hardheidsclausule, laatstelijk bij besluit van 23 juni 1999 (Uitleg OCenW-Regelingen, 17).

Regeling aanmelding en
selectie hoger onderwijs

Op grond van artikel 7.57e, eerste lid, van de WHW heeft het bestuur van een hogeschool of een universiteit die een of meer fixusopleidingen verzorgt, de bevoegdheid voor een of meer van die opleidingen gegadigden decentraal te selecteren. Deze paragraaf geeft uitvoering aan artikel 7.57e, vijfde lid, van de WHW waarin is bepaald dat voor de uitvoering van artikel 7.57e van de WHW nadere voorschriften worden vastgesteld. Tevens wordt in deze paragraaf geregeld op welke wijze de IB-Groep aan de door instellingen decentraal geselecteerde gegadigden een bewijs van toelating verschaft.

Van belang is hierbij ook de aanvaarding van de motie de Vries c.s. (kamerstukken II 1998/99, 25 947, nr.17) bij gelegenheid van de openbare behandeling in de Tweede Kamer van het wetsvoorstel dat tot de meergenoemde wet van 3 april 1999 heeft geleid. Die motie verlangt van de regering dat decentrale selectie voor een bepaald studiejaar wordt afgerond voordat de gewogen loting plaatsvindt. Ik heb kenbaar gemaakt die motie te zullen uitvoeren. Dat neemt niet weg dat de uiteindelijke opgestelde voorschriften een clausule bevat die het instellingen mogelijk zal maken decentrale selectie af te ronden, nadat de lotingsprocedure een aanvang heeft genomen. Dit heb ik ook kenbaar gemaakt in mijn brief van 3 juni 1999 aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Criterium voor het mogen afronden van decentrale selectie na 15 juni is de keuze voor een selectiemethode die te belastend is voor gegadigden die zich te zelfder tijd voorbereiden voor hun eindexamen. De instelling zal in dat geval kunnen uitwijken naar het tijdvak na die eindexamens. De uitslag van een dergelijke decentrale selectie zal in elk geval voor augustus aan de IB-Groep bekendgemaakt moeten worden. In de experimentele fase van decentrale selectie acht ik een beperkte afwijking eerder een voordeel dan een nadeel, omdat differentiatie in selectiemethodes een betere evaluatie mogelijk maakt.

Artikel 28

In het eerste lid wordt het tijdstip vastgelegd waarop een beslissing van de hogeschool of universiteit om voor een fixusopleiding decentrale selectie toe te passen, bekend moet worden gemaakt. Die bekendmaking geschiedt aan de IB-Groep. Gekozen is voor een ruime termijn voor de aanvang van het studiejaar waarvoor de decentrale selectie plaatsvindt. Daarmee is de IB-Groep in de gelegenheid aan die bekendmaking ruime verspreiding te geven, doordat het opgenomen kan worden in het voorlichtingsmateriaal aan de gegadigden.

Ook de in artikel 7.57e, tweede lid, van de WHW opgesomde informatie moet bij de bekendmaking aan de IB-Groep worden meegezonden. Het gaat daarbij om:

- a. de verwoording van de bijzondere kwalificaties die gegadigden moeten bezitten om voor decentrale

- selectie in aanmerking te komen, of te wel de selectiecriteria;
- b. eventuele nadere selectiecriteria;
- c. regels van administratieve aard voor zover die niet reeds zijn opgenomen in deze regeling; het gaat daarbij om de procedureregels die de instelling zelf bij de decentrale selectie zullen toepassen;
- d. het percentage van het aantal opleidingsplaatsen dat door decentrale selectie zullen worden vervuld;
- e. de opgave van het aantal malen dat dezelfde gegadigde aan die instelling kan deelnemen aan decentrale selectie; daarbij bestaat de keuze uit één, twee of drie maal.

Deze gegevens zijn wezenlijk voor de keuze van gegadigden om al dan niet aan de decentrale selectie voor de desbetreffende opleiding deel te nemen. Om die reden zullen deze gegevens ook worden verwerkt in de Instroomwijzer.

Er is van afgezien om een bepaling op te nemen over het uitblijven van een instroombeperking, terwijl de desbetreffende instelling toch decentrale selectie heeft aangekondigd en voorbereid. Uitvoering van een dergelijke selectie zou dan geen rechtsgevolgen hebben, omdat het recht op inschrijving voor gekwalificeerde belangstellenden blijft bestaan. Dit vloeit immers rechtstreeks voort uit de wet. Een dergelijke situatie zou zich overigens wel kunnen voordoen, doordat op 1 juni formeel nog niet bekend is of de desbetreffende opleiding een fixusopleiding zal zijn. Alleen bij een arbeidsmarktfixus die op grond van artikel 7.56 van de WHW wordt vastgesteld is dat om het jaar op 1 juni wel formeel bekend. Ervaringsgegevens spelen evenwel een grote rol. Zo bestaat voor de opleidingen geneeskunde sinds jaar en dag de zekerheid dat er voor het volgende studiejaar weer een instroombeperking van kracht zal zijn. Doch ook voor hogescholen en universiteiten die voor bepaalde opleidingen veel minder zekerheid hebben en die door de werking van artikel 7.53 van de WHW pas enige maanden van te voren weten of een fixus al dan niet van kracht is, kunnen – in de verwachting dat er sprake zal zijn van een fixusopleiding – tot decentrale selectie besluiten en daar ook uitvoering aan te geven. Indien op 1 mei blijkt dat er feitelijk geen sprake is van een fixusopleiding hebben, zoals gezegd, alle gegadigden – mits ze voor de opleiding hebben gekwalificeerd – recht op inschrijving. Ook verspreiden de gegadigden die aan een dergelijke decentrale selectie hebben deelgenomen, geen inlotingskans in de zin van artikel 7.57f, tweede lid, van de WHW. Dit laatste zou relevant kunnen zijn voor degenen die besluiten de start van hun studie uit te stellen doch later wel met een instroombeperking voor de desbetreffende opleiding worden geconfronteerd.

Artikel 29

Dit artikel is afgestemd op artikel 12. Decentrale selectie is slechts mogelijk bij één instelling voor één opleiding. Dit beginsel is reeds tot uitdrukking gebracht in artikel 7.57e, vierde lid, van de WHW.

Het tweede lid preciseert deze regel voor dezelfde opleiding die door verschillende universiteiten wordt verzorgd. Ook hier moet de gegadigde die aan decentrale selectie wenst deel te nemen, een keuze maken. Deze keuze kan zeer wel afwijken van de eerste voorkeur die de desbetreffende gegadigde op grond van artikel 7.57d, eerste lid, derde volzin, van de WHW aan de IB-Groep bekend heeft gemaakt. Het kan immers zijn dat de gegadigde bij de opleiding van eerste keuze naar zijn verwachting niet door de decentrale selectie zal komen, terwijl hij verwacht bij dezelfde opleiding aan een andere universiteit wel een goede kans te maken. De wet laat deze keuzeruimte aan de student. In deze regeling wordt dat dus geëerbiedigd. De keuze voor deelname aan decentrale selectie heeft voor een gegadigde die langs die weg een opleidingsplaats verwerft, wel tot gevolg dat hij de beschikbare plaats zal moeten accepteren en niet via loting alsnog inschrijving voor dezelfde opleiding aan een andere universiteit kan verwerven. Dit vloeit voort uit artikel 7.57e, eerste lid, van de WHW, waar het minimumaantal plaatsen dat voor gewogen loting beschikbaar moeten blijven, van het contingent voor decentrale selectie is afgeschermd.

Artikel 30

De instelling moet alle gegadigden waarvan de gegevens door de IB-Groep aan de instelling zijn doorgegeven, laten deelnemen aan de selectie. Ten aanzien van elke gegadigde dient ook een besluit te worden genomen. Dit is een besluit waartegen bezwaar en beroep openstaat. De decentrale selectie door de instelling mondt uit in een lijst met een door het instellingsbestuur vast te stellen volgorde. De lijst bevat de namen van de gegadigden die volgens dat bestuur in aanmerking komen voor decentrale selectie.

Dat de lijst langer mag zijn dan het aantal plaatsen dat het instellingsbestuur via decentrale selectie te vergeven heeft, hangt samen met het tijdstip waarop de lijst bij de IB-Groep moet worden ingeleverd. Om te voldoen aan de eerdergenoemde motie De Vries moet die lijst bij de IB-Groep binnen zijn voor 15 juni. Op dat moment zijn de resultaten van de eindexamens nog niet bekend. De redenen om in het vierde lid een uitzondering mogelijk te maken op het vaststellen van de lijst vóór 15 juni zijn hierboven reeds uiteengezet.

Het kan dus zeer wel zijn dat deze lijst namen bevat van gegadigden die later blijken niet te zijn geslaagd voor hun eindexamen, of om andere redenen van de lijst zullen moeten worden verwijderd. De wijze waarop de IB-Groep vervolgens met de lijst moet omgaan, wordt geregeld in artikel 31.

Artikel 31

De IB-Groep is en blijft de centrale instantie die uitvoering geeft aan de gehele selectie-procedure, zoals dat ook tot uitdrukking is gebracht in hoofdstuk 7, titel 3, paragraaf 4a, van de WHW. Alle informatie over gegadigden is bij haar geconcentreerd. Daarmee blijft verzekerd dat de kans op foute beslissingen jegens gegadigden tot het minimum wordt beperkt.

In het laatste artikel van deze paragraaf wordt aan de IB-Groep opgedragen uitvoering te geven aan de beslissingen van instellingsbesturen bij de decentrale selectie voor zover het betreft de afgifte van bewijzen van toelating. Daarmee blijven instellingsbesturen zelf wel verantwoordelijk voor de inhoud van hun selectiebeslissingen, hetgeen in elk geval van belang is als een gegadigde zich niet kan verenigen met een negatieve beslissing op zijn verzoek om toelating tot een fixusopleiding via decentrale selectie. Instelling en gegadigde zijn partij in procedures van bezwaar en beroep, voor zover die gaan over de beslissing of en in welke mate een gegadigde aan de selectiecriteria van het instellingsbestuur voldoet.

De IB-Groep is verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van de procedurele voorschriften, waarvan er in dit artikel een aantal 'samenkomen'. Dit is verwoord in het eerste lid. De IB-Groep moet vaststellen of een gegadigde die op de instellingslijst voorkomt, voldoet aan de overige criteria van deze regeling. Zo zal een gegadigde bij voorbeeld niet in aanmerking komen voor een bewijs van toelating als hij blijkt te zijn gezakt voor zijn eindexamen of niet blijkt te voldoen aan de nadere vooropleidingseisen. Ook als de gegadigde – na ontvangst van een verzuimmelding – heeft nagelaten de volgens artikel 7 verlangde bewijsstukken in te zenden, zal geen bewijs van toelating kunnen worden verstrekt. De instelling kan zich aldus concentreren op het proces van decentrale selectie, zonder zich te hoeven inlaten met een veelheid aan te controleren gegevens. Per saldo strekken de bepalingen van dit artikel ertoe dat geen 'dubbele bureaucratie' ontstaat.

Het eerste lid bepaalt voorts dat uit de opgave van de instelling (de 'lijst') gegadigden worden geschrapt die een bewijs van toelating zullen ontvangen op grond van directe plaatsing, dat wil zeggen de gegadigden die een gemiddeld eindexamencijfer hebben van 8 of hoger. Voor het operationeel houden van het gehele systeem is het noodzakelijk dat gegadigden op de juiste grond een bewijs van toelating ontvangen. In dit verband wijs ik nogmaals op artikel 7.57e, eerste lid, van de WHW en op artikel 18 van deze regeling.

Zoals reeds in de toelichting op artikel 29 is aangegeven, behoeft de eerste instellingsvoorkeur van een gegadigde voor de loting niet overeen te stemmen met de instelling waar hij decentraal is geselecteerd. Een gegadigde echter die via decentrale selectie in aanmerking wordt gebracht voor een bewijs van toelating wordt niet van de instellingslijst geschrapt als hij ook via loting een plaats

Regeling aanmelding en
selectie hoger onderwijs

Regeling aanmelding en selectie hoger onderwijs

verwerft. Op grond van het tweede lid van dit artikel ontvangt de betrokkene een bewijs van toelating voor de instelling waar hij decentraal is geselecteerd. Dit is in overeenstemming met de voorrangsregel van artikel 19, derde lid, waarin tot uitdrukking is gebracht dat plaatsing op basis van decentrale selectie voorrang heeft boven plaatsing via gewogen loting. Niet alleen is de bedoeling van de wetgever daarmee het best tot uitdrukking gebracht, een dergelijke voorrangsregel maakt ook de ordentelijke afwikkeling van de gewogen loting mogelijk.

Op de grondslag van de opgeschoonde lijst – al dan niet aangepast naar aanleiding van bezwaar en beroep bij de instelling – verstrekt de IB-Groep aan de gegadigden 'boven de streep' een bewijs van toelating.

Artikel 32

Uitsluitend voor het studiejaar 2000-2001 – dat is het eerste studiejaar waarvoor decentrale selectie volgens de wet mogelijk is – is bij wijze van overgangsbepaling een kortere bekendmakingstermijn dan die van artikel 8, eerste lid, vastgelegd, namelijk uiterlijk 10 maanden voor de aanvang van het studiejaar. Dit is geschiedt om instellingen die van de eerste mogelijkheid reeds gebruik willen maken, in de gelegenheid te stellen decentrale selectie voor het studiejaar 2000-2001 toe te passen. De instellingen die er niet in zijn geslaagd de bekendmaking reeds te laten verwerken in de Instroomwijzer die in september 1999 wordt verspreid, dienen hierbij zelf te zorgen voor de verspreiding van de gegevens aangaande selectiecriteria, aantal beschikbare plaatsen, interne procedure, en degelijke. In de inwerkingtredingsbepaling wordt daarmee rekening gehouden.

Artikel 35

Voor het studiejaar 2000-2001 vindt deze regeling voor het eerst toepassing. Voor geen van de bepalingen is terugwerkende kracht vereist. Ook niet voor de voorschriften met betrekking tot de directe plaatsing. De mogelijkheid van directe plaatsing was reeds van kracht bij de selectie voor het studiejaar 1999-2000. Uitvoering daarvan is geschied rechtstreeks op basis van de desbetreffende wettelijke bepalingen (artikelen 7.57b en 7.57c van de WHW). Het is gewenst dat de Ral nog van toepassing blijft op de lotingsprocedure voor het studiejaar 1999-2000. Daardoor kunnen immers nog bewijzen van toelating worden verstrekt voor dat studiejaar, zonder dat de nieuwe bepalingen van deze regeling daarmee interfereren.

Daarmee is een juist tijdstip van inwerkingtreding van deze regeling bepaalbaar. Gekozen is voor januari 2000. Die datum valt samen met het tijdstip waarop een gedeeltelijke wijziging van paragraaf 4a van titel 3 van hoofdstuk 7 van de WHW in werking treedt.

Artikel 32 treedt evenwel in werking op een eerder tijdstip.

*De minister van onderwijs, cultuur en wetenschappen,
drs. L.M.L.H.A. Hermans*